

TIDAHOLMS
KOMMUN

Strategisk plan och budget 2020-2022

Innehållsförteckning

Inledning - Vi gör det vi älskar, här i Tidaholm	4
Omvärldsbevakning	6
Kommunens organisation	8
Politiska mål och ambitioner	10
Vision och målstyrning	10
Målområde: Attraktiv kommun	14
Målområde: Medborgaren i fokus	18
Målområde: Boende	21
Målområde: Näringsliv	22
Målområde: Livslångt lärande	24
Målområde: Attraktiv arbetsgivare	26
Målområde: God ekonomisk hushållning	28
Ekonomiska förutsättningar och budget	29
Ekonomiska förutsättningar	29
Budget 2020-2022	33
Nämnderna	38
Kommunstyrelsen inklusive Finansförvaltningen	40
Jävsnämnd	41
Barn- och utbildningsnämnd	42
Social- och omvårdnadsnämnd	43
Kultur- och fritidsnämnd	44
Samhällsbyggnadsnämnd	45
Investeringsbudget	46
Bilaga 1: Befolkningsprognos	47
Bilaga 2: Investeringsbudget	48
Bilaga 3: Riktade budgetprioriteringar	50
Bilaga 4: Ekonomistyrningsprinciper	51
Bilaga 5: Begrepp	55
Bilaga 6: Budget balansräkningsenheter	57

Antagen av Kommunfullmäktige 2019-10-28

Foto: Bård Larsson, Mattias Nilsson,
Per Pixel Petersson, MostPhotos, Unsplash

Vi gör det vi älskar, här i Tidaholm!

Frasen är hämtad från Tidaholms nya platsvarumärke. En symbol för vår lilla plats här i världen, som vi nu tillsammans ska fylla med innehåll och förmedla ut till alla som ännu inte hittat hit. Känslan jag vill förmedla är framåtanda. Framtidens Tidaholm – vi är på väg dit nu.

Samtidigt börjar de mörka molnen samla sig vid horisonten. Sverige har haft en högkonjunktur så länge att det ibland är svårt att komma ihåg att det faktiskt inte är så här det alltid är. Vi går mot ett ekonomiskt "normalläge" vilket innebär tuffare tider än vad vi vant oss vid.

De ekonomiska förutsättningarna kan vi inte ändra på. Det vi avgör är hur vi hanterar de anpassningar som måste göras. Kommunens verksamhet finansieras med våra gemensamma skattepengar. Det finns ingen outtömlig källa att ta av. För att kunna utvecklas som kommun måste vi våga satsa, vi måste våga göra nytt. Men det innebär ibland att vi måste sluta göra något annat eller ändra vårt arbetssätt.

För oss politiker handlar det om att ta ut en riktning och ge förvaltningen, det vill säga alla som arbetar inom kommunen, förutsättningar att följa den. Jag har inte svaren på hur nämnderna kommer att prioritera när budgeten inte lämnar lika stort utrymme, men

jag vet att det kommer att behöva fattas svåra beslut. Samtidigt är jag övertygad om att vi kommer att hitta vägen framåt eftersom jag känner mina medarbetare – ingen resurs är viktigare för oss än de som jobbar här. Genom att jobba tillsammans, förtroendevalda och medarbetare, kommer vi att ta våra verksamheter dit vi vill.

Förändring är nödvändig idag. Vi kan inte vänta med att ställa om till ett mer hållbart sätt att handskas med jordens resurser. I Tidaholm är vi tydliga – vi har bestämt oss för att göra allt vi kan för att nå de 17 globala målen för hållbar utveckling. Redan nu är de globala målen kopplade till våra strategiska mål i kommunen och alla våra verksamheter kommer att se över hur just de kan bidra till ett mer hållbart samhälle.

För det är ju ett stabilt samhälle vi vill ha. Vi vill ha en skola som håller hög kvalitet för våra barn. En trygg omsorg för våra äldre. Vi vill att Tidaholm ska vara ett samhälle där det finns plats för alla. Där både företag, föreningar och individer blomstrar.

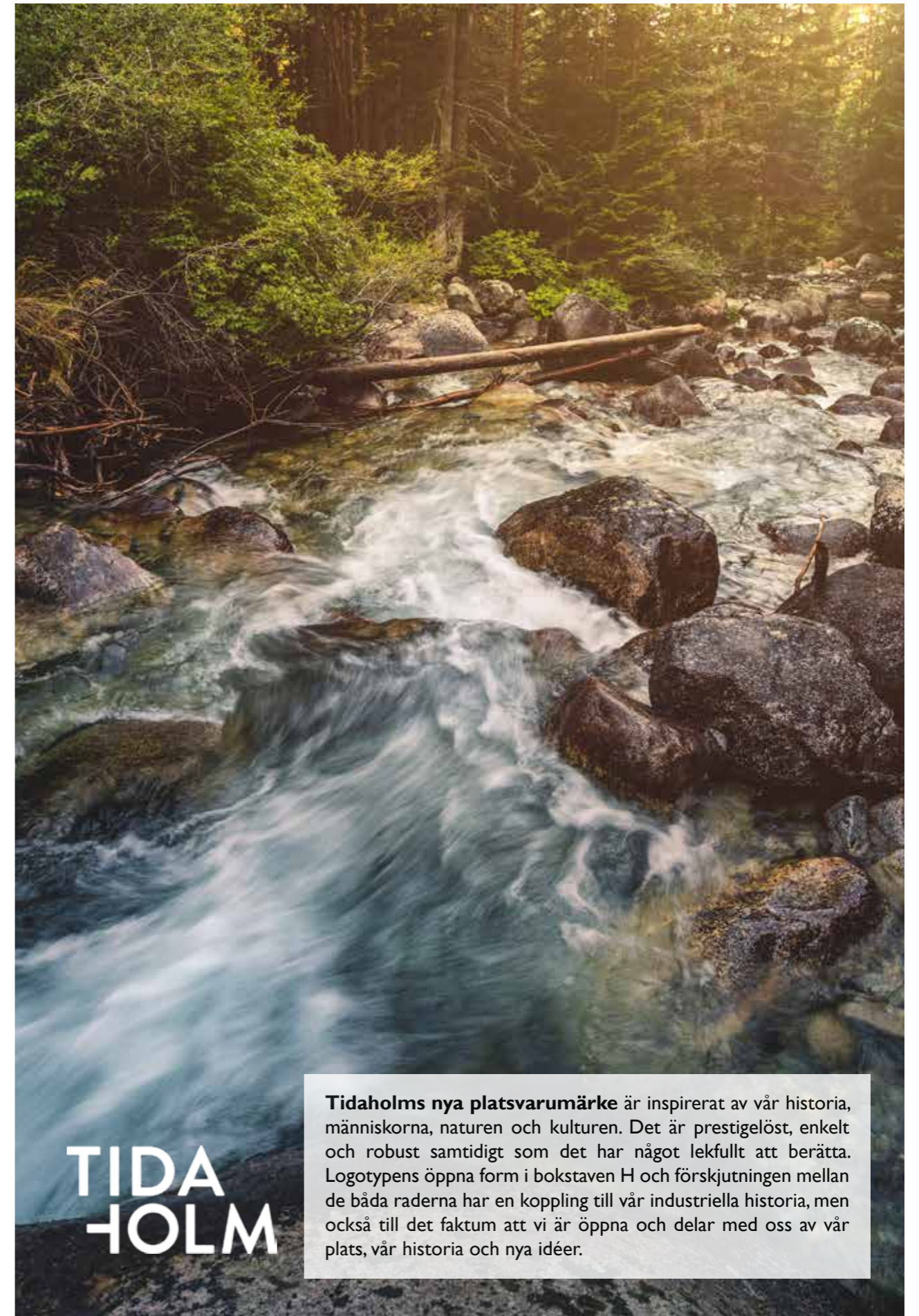
Jag kan inte tänka mig en bättre plats att bo och verka på. I Tidaholm ser jag framåtanda vart jag än vänder blicken. Vi vill. Vi gör. Tillsammans är vi starka!

Jag kan inte tänka mig en bättre plats att bo och verka på. I Tidaholm ser jag framåtanda vart jag än vänder blicken. Vi vill. Vi gör.

Anna-Karin Skatt (S)

Anna-Karin Skatt (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Tidaholms nya platsvarumärke är inspirerat av vår historia, människorna, naturen och kulturen. Det är prestigelöst, enkelt och robust samtidigt som det har något lekfullt att berätta. Logotypens öppna form i bokstaven H och förskjutningen mellan de båda raderna har en koppling till vår industriella historia, men också till det faktum att vi är öppna och delar med oss av vår plats, vår historia och nya idéer.

Omvärldsbevakning

Världen står inför många utmaningar men också många möjligheter. Eftersom vi påverkas av det som händer i vår omvärld är världens utmaning också vår. FN har antagit 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030, som bland annat handlar om att avskaffa fattigdom, uppnå jämställdhet, bekämpa klimatförändringen, säkerställa god hälsa, likvärdig utbildning samt hållbar ekonomisk tillväxt. Sveriges kommuner, landsting och regioner har en viktig roll i arbetet för att nå målen. Tidaholms kommun har valt att gå med i projektet Lokala Sverige för att få stöd och möjlighet för samverkan med andra i vårt arbete för utveckling för ökad hållbarhet.

En trend som påverkar oss alla just nu är urbaniseringen med ökat tillväxt i storstäder på grund av inflyttning, invandring samt ökat barnafödande vilket påverkar landsbygdssorter på olika sätt. Utvecklingen innebär ett ökat tryck framför allt på de kommuner som växer kraftigt samt de som i hög utsträckning tappar befolkning. En stark identitet är därför viktigt för kommuner som vill locka till sig invånare, företag och turister. Tydlighet i vad kommunen erbjuder för tjänster gällande boende, företagande, skola, omsorg, fritid och kultur etcetera är viktigt för att människor och företag ska vilja bo, vistas och verka i kommunen.

Globalisering och möjlighet till ny teknik innebär att förändringar i värderingar sprids snabbare och når fler människor än tidigare. Det gör också att individer ur samma generation troligt kommer att ha mer skilda värderingar än tidigare.

Den demografiska trenden är att det föds fler barn och befolkningen i åldrarna 0-18 år ökar kraftigt. Detta samtidigt som befolkningen blir äldre och lever längre. Dessa faktorer kommer skapa stora

utmaningar både inom barnomsorg och utbildning samt vård och omsorg. Det är inte bara demografin som utgör ökade krav på ekonomin, utan press på ökad kvalitet i den kommunala servicen. Under senaste åren har skatteunderlagen ökat betydligt mer än normalt, vilket beror på att fler personer arbetar. Dock kommer inte skatteunderlaget öka i samma takt de kommande åren, vilket innebär en större press på att arbeta mer effektivt och hitta effektivare arbetssätt.

Mycket tyder på att "rättighetstrenden" förstärks. Människor förväntar sig en ökad hög tillgänglighet, det vill säga att tjänster skall vara åtkomliga var, när och hur som helst. För att kostnader inte ska överstiga intäkter framöver kommer en rad olika åtgärder behöva vidtas. Kommunen behöver effektivisera verksamheten genom nya idéer och innovationer, med allt ifrån ny teknik till att arbeta smartare. Teknik är en stark övergripande förändringskraft och det krävs därför av de kommunala verksamheterna att de effektiviseras med hjälp av teknik.

Inom både offentlig och privat sektor ses en hårdare konkurrens om kompetens som framförallt kommer sig av stora pensionsavgångar. Jämfört med tidigare generationer drivs den yngre generationen idag framförallt av en önskan om självförverkligande. Vidare kan kommuner i glesbygd ha problem på grund av att samhällsservicen upplevs som dålig. Matchningsproblem kan uppstå om den befintliga arbetskraften inte utbildar sig till, inte vill ha eller inte vill flytta till de arbeten som fyrtotalisterna lämnar efter sig.

FNs globala utvecklingsmål kopplas till de strategiska mål som direkt eller indirekt berörs, se sidan 14-26.

1 INGEN FATTIGDOM
Mål 1 är att avskaffa all form av fattigdom överallt.

2 INGEN HUNGER
Mål 2 är att avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedels-försörjning, uppnå en bättre kost-hållning och främja ett hållbart jordbruk.

3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE
Mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA
Mål 4 är att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

5 JÄMSTÄLLOHET
Mål 5 är att uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt.

6 RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA
Mål 6 är att säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla.

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA
Mål 7 är att säkerställa att alla har tillgång till tillförlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad.

8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT
Mål 8 är att verka för en inkluderande och långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv syssel-sättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR
Mål 9 är att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

10 MINSKAD OJÄMLIKHET
Mål 10 är att minska ojämlikheten inom och mellan länder.

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN
Mål 11 är att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION
Mål 12 är att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

13 BEKÄMPA KLIMAT-FÖRÄNDRINGARNA
Mål 13 är att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

14 HAV OCH MARINA RESURSER
Mål 14 är att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling.

15 ÖKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD
Mål 15 är att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN
Mål 16 är att främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, se till att alla har tillgång till rättvisa samt bygga upp effektiva och ansvarsskyldiga och inkluderande institutioner på alla nivåer.

17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP
Mål 17 är att stärka genomförandemedlen och återaktivisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

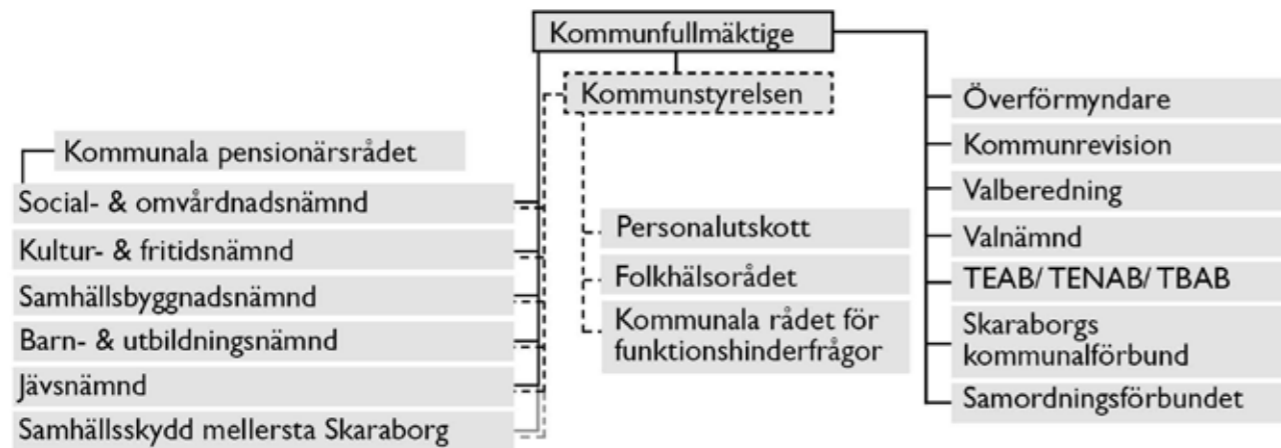
Källa: SKL Rapport Vägval för framtiden 3 – UTMANINGAR FÖR DET KOMMUNALA UPPDRAGET MOT ÅR 2030, Ekonomirapport från SKL, Nordea Markets

Kommunens organisation

Politisk organisation

Tidaholms kommuns politiska organisation består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder. Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har råd och utskott knutna till sig.

Nämnderna är uppdelade utifrån verksamhetsområden och samtliga nämnder har en förvaltning, undantaget social- och omvårdnadsnämnden som har två. Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg är gemensam med Falköpings, Skara, Götene och Tidaholms kommun.

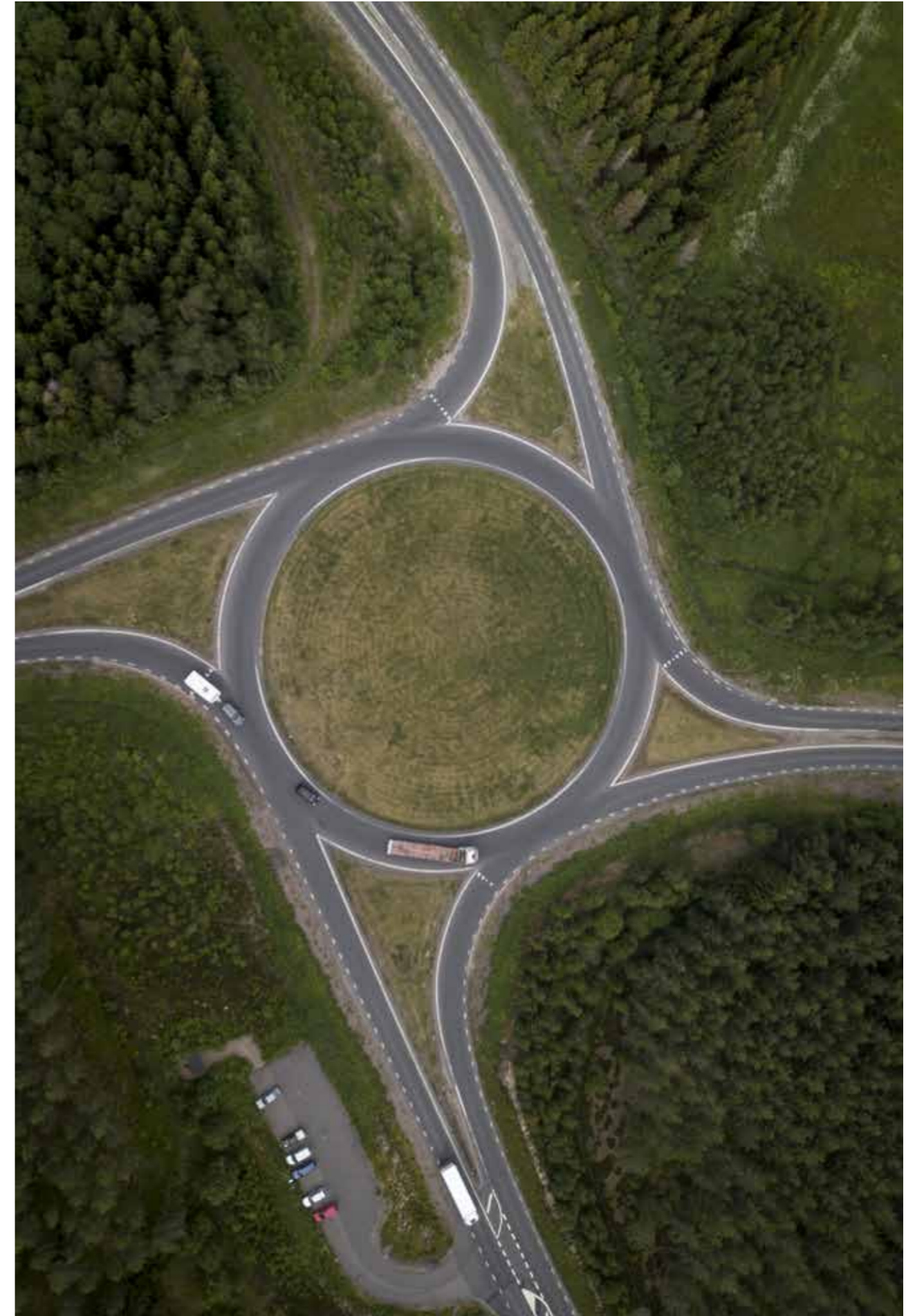
Förvaltningsorganisation

Tidaholms kommun har sju förvaltningar som bistår nämnder och styrelse med utredning, planering och utförande av tjänster. Verksamheten bedrivs av kommunens anställda personal eller som inköp från andra utförare. Tidaholms kommun har gemensam tjänst för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg med Falköping, Skara, Götene och Tidaholm. Förvaltningen är placerad i Falköping. Alla förvaltningschefer ingår i Tidaholms kommuns ledningsgrupp. Ledningsgruppen leds av kommundirektören som är kommunens högsta tjänsteperson.

Kommunala bolag

Tidaholms kommun äger Tidaholms Energi AB som är moderbolag till Tidaholms Bostads AB (100 %), Tidaholms Elnät AB (100 %) och Bredband Östra Skaraborg AB (25 %). Bolagen leds av politiskt sammansatta styrelser med representanter utsedda av kommunfullmäktige. Bolagens styrelser ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Politiska mål och ambitioner

Vision och målstyrning

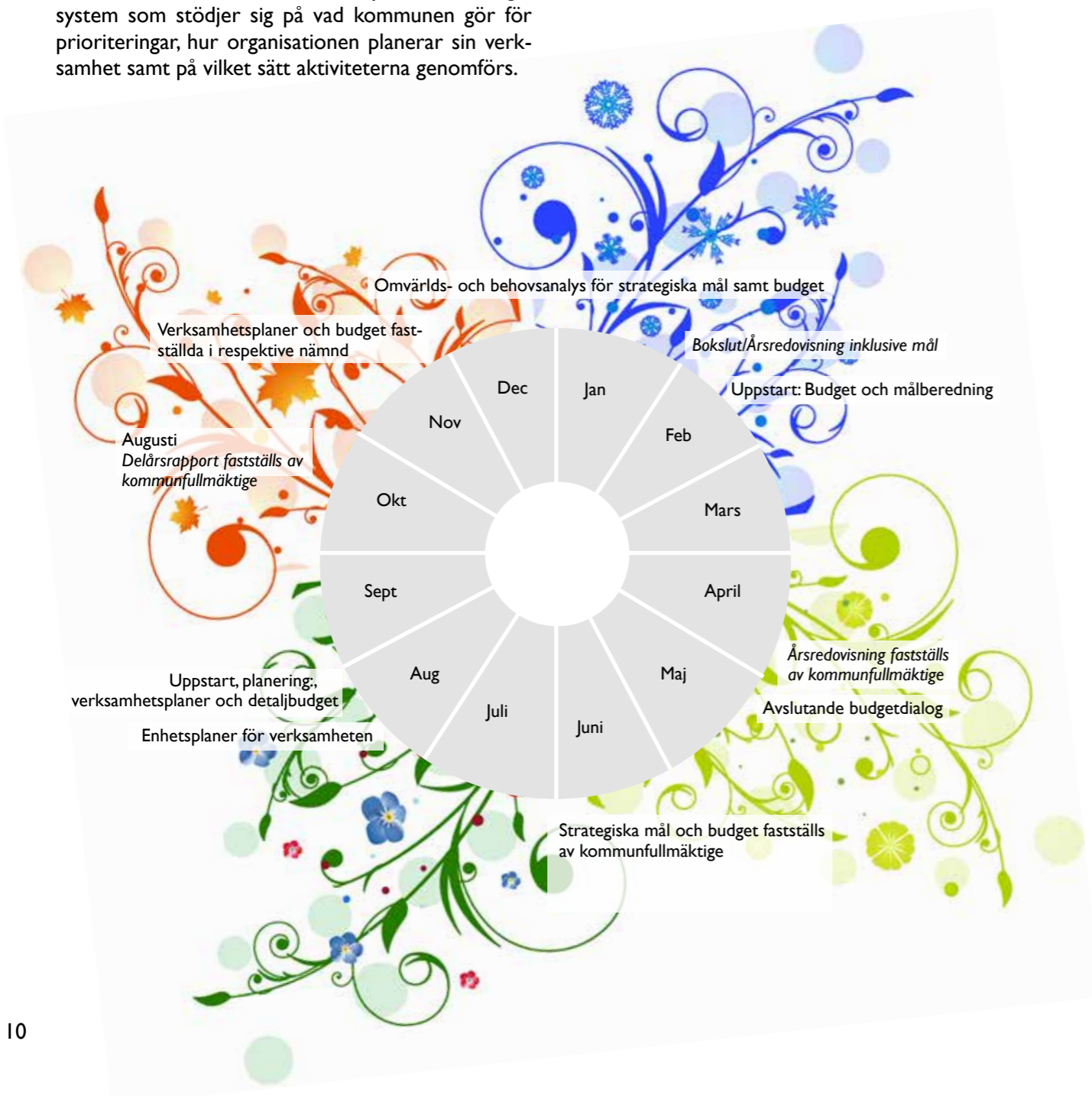
Den strategiska planen är ett av kommunfullmäktiges viktigaste verktyg för att styra och leda den kommunala verksamheten. Planen ska ge besked om vad kommun prioriterar, vilka mål som ska uppnås, vilka resurser som behövs och hur de ska finansieras. Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten och ligger till grund för Strategisk plan och budget samt verksamhetsplaner.

Styr- och ledningssystem

Kommunen arbetar utifrån ett styr- och ledningssystem som stödjer sig på vad kommunen gör för prioriteringar, hur organisationen planerar sin verksamhet samt på vilket sätt aktiviteterna genomförs.

Kommunfullmäktige tar fram kommunövergripande strategiska mål som bryts ner av nämnderna i verksamhetsmål och egna målsättningar för verksamheter och enheter i kommunen. Det skapar en röd tråd i verksamhetsstyrningen.

På bilden nedan beskrivs styr- och ledningssystem - kommunens instrument för ledning och styrning av den kommunala verksamheten.

Vision

Visionen utgör grunden för verksamhetsstyrningen och uttrycker hur Tidaholm ska utvecklas som kommun. Kommunfullmäktige fattar beslut om visionen som ligger till grund för styrningen och ger inriktning för arbetet. Visionen är långsiktig.

Målområden

Målområden utgår från vision och är de områden som bedöms som viktiga att arbeta vidare emot. Målområde är av övergripande karaktär. Målområde är allmänt formulerade. Målområden är långsiktiga.

Strategiska mål

Dessa åskådliggör vägen till visionen och Tidaholms långsiktiga utveckling samt visar på vad ska uppnås. De strategiska målen är långsiktiga.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är nämndens mål. De strategiska målen bryts ner till verksamhetsmål. Verksamhetsmålen är tidsatta, mätbara och uppnåeliga inom rimlig tid.

Enhetsmål

Enhetsmålen bryts ner från verksamhetsmålen. Enhetsplanerna fastställs av tjänstepersoner. Enhetsmålen är tidsatta, mätbara och uppnåeliga inom rimlig tid.

Aktiviteter

Aktiviteter beskriver vad som krävs, vilka insatser som behöver göras, för att de önskvärda målen (strategiska-, verksamhets- och enhetsmål) ska uppnås. De uttrycks ofta i form av ett visst antal åtgärder eller insatser som ska utföras under en given tidsperiod. Aktiviteter finns i enhetsplanerna och genomförs under en nära framtid.

Strategi

Strategin kompletterar målet och är ett vägval – en riktningbestämning som ska leda mot visionen. Strategier kan kopplas till mål på olika nivåer.

Indikator

Indikator är en beskrivning av vilken metod som ska användas för att mäta och därefter analysera utfallet. Mått som "indikerar" om målet kan anses vara uppfyllt. Indikatorer kan vara kopplade till mål på olika nivåer.

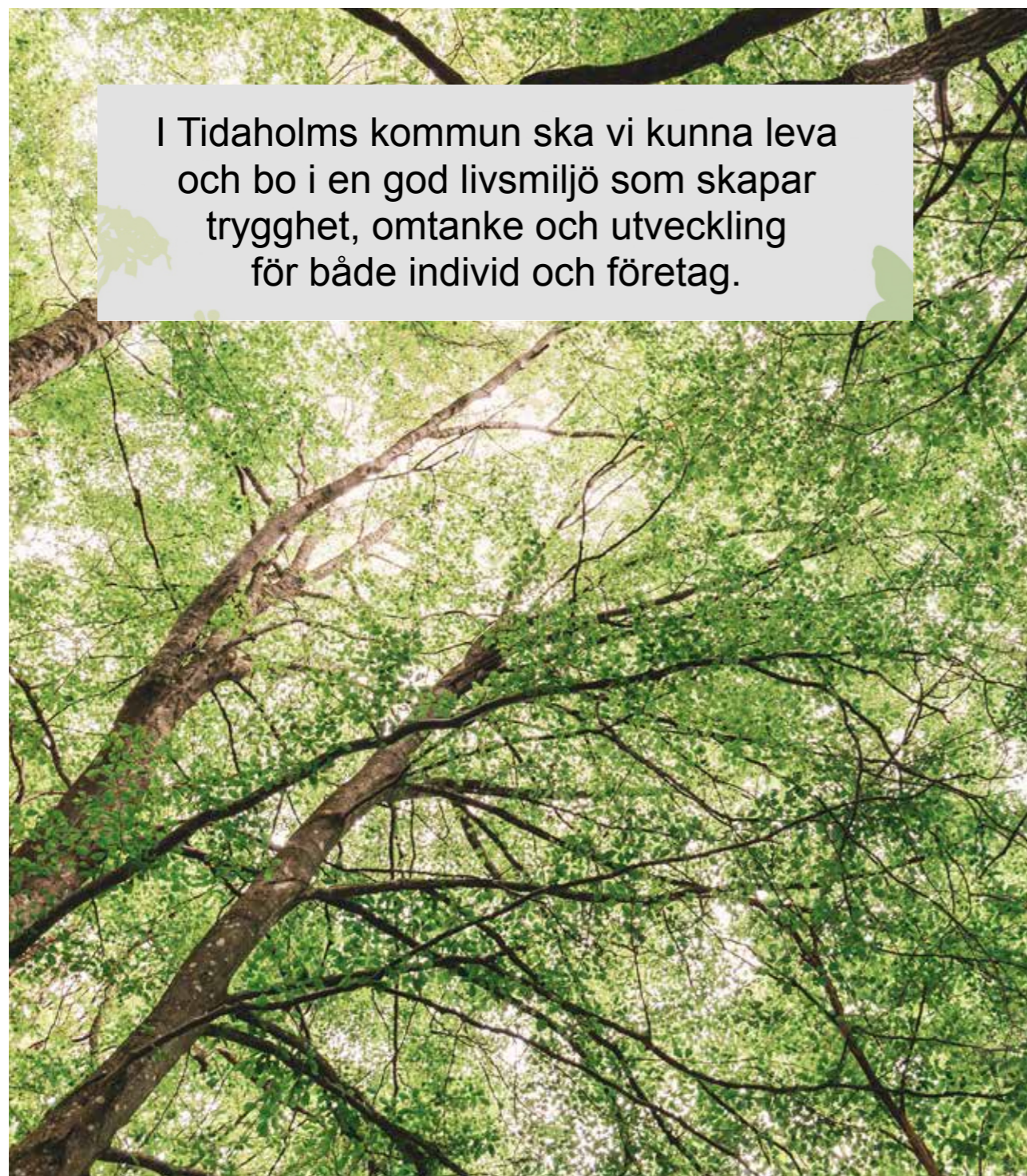
Vision	Visionen					Politik
Målområde	Attraktiv kommun	Boende	Medborgaren i fokus	Livslångt lärande	Näringsliv	
Strategisk plan	Strategiska mål och strategier (med indikatorer)					Förvaltning
Verksamhetsplan	Verksamhetsmål och strategier (med indikatorer) per nämnd/förvaltning					
Enhetsplan	Eventuella enhetsmål och strategier (med indikatorer)					
Aktiviteter	Aktiviteter					

Vision

Visionen handlar om hur kommunen ska möta invånarnas behov av att leva och bo i en god livsmiljö som ger trygghet, omtanke och utveckling.

Tidaholms kommun ska vara trygg och säker att bo, vistas och verka i och ge samma möjligheter för alla invånare. Därför är samverkan med andra aktörer i samhället viktigt. Omtanken är vår ledstjärna i vardagen för våra medborgare, vår miljö, vårt klimat,

nästa generation och vår framtid. Gemensamt ansvar och samarbete mellan kommuninvånare, beslutsfattare, förvaltning, organisationer/föreningar och lokala företagare ger förutsättningar för en stark handlingskraft och utveckling för individer och företag.

I Tidaholms kommun ska vi kunna leva och bo i en god livsmiljö som skapar trygghet, omtanke och utveckling för både individ och företag.

Målområden

Prioriterade målområden för att gå mot kommunens vision:

Attraktiv kommun, Medborgaren i fokus, Boende, Livslångt lärande och Näringsliv.

Attraktiv kommun

Tidaholms kommun skall aktivt medverka till att skapa förutsättningar för det goda livet.

Medborgaren i fokus

Tidaholms kommuns invånare skall uppleva en känsla av delaktighet, meningsfullhet och trygghet.

Boende

Tidaholms kommun skall medverka till att öka tillgången på ett bra och varierat boende för alla.

Livslångt lärande

Varje barn, ungdom och vuxen ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.

Näringsliv

Tidaholms kommun skall vara en aktiv och främjande kraft för näringslivet.

Målområde: Attraktiv kommun

Tidaholms kommun skall aktivt medverka till att skapa förutsättningar för det goda livet

Definition

Att arbeta för att skapa en attraktiv kommun inbegriper en rad faktorer; utveckling av besöksnäringen, hållbarhet, trygghet, intressanta mötesplatser, tillgång på bra och varierat boende, en bra skola och omsorg, ett rikt kultur- och fritidsliv och goda förutsättningar för näringslivet och ett jämställt samhälle. Målet att skapa en god livsmiljö för Tidaholms invånare innebär att skapa ett långsiktigt och hållbart samhälle. En av Tidaholms kommuns viktigaste utmaningar är den demografiska utvecklingen. Det är viktigt att medborgarna trivs och vill bo kvar i Tidaholm. Tidaholms kommun arbetar för att skapa en livsmiljö som är långsiktigt hållbar, det vill säga att den är hållbar såväl socialt som miljömässigt och ekonomiskt. Det är även viktigt att skapa en attraktiv kommun som människor vill flytta till.

Viljeriktning

Kommunen ska bidra till att skapa ett levande centrum med mötesplatser för kommunens invånare och besökare. Kommunen vill värna om Tidaholms kulturarv och historia samt verka för en ökad turistnäring. Kommunen ska arbeta för en god folkhälsa vilket innebär att så många som möjligt ska må bra, både fysiskt och psykiskt. Kommunen ska också arbeta för mänskliga rättigheter och jämlik hälsa mellan grupper i samhället. Kommunen ser mångfald som en styrka och ska tillvarata den resurs som människor med olika etniska och kulturella bakgrunder utgör.

Förkortningar nämnder:

Barn- och utbildningsnämnd (BUN)
Kommunstyrelse (KS)
Kultur- och fritidsnämnd (KFN)
Social- och omvårdnadsnämnd (SON)
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)

*Förklaring av målvärde 2019:

Beslut om målvärdet för nästkommande år fattas innan resultatet för innevarande år är fastställt. Det innebär att resultatet för ett år ibland överstiger målvärdet för nästa. Detta justeras då inför nästkommande år.

Strategiskt mål:

Tidaholms medborgare upplever kommunen som en bra plats att leva och bo i

Strategi

- Kommunen ska arbeta för goda kommunikationsmöjligheter och värna om den lokala handeln.
- Kommunen ska arbeta för att stärka den lokala stoltheten, attraktionskraften och varumärket. Detta bland annat genom att verka för en samlad kommunidentitet och tydliggjort platsvarumärke, utveckling av stadskärnan, marknadsföring, aktiviteter och genom att skapa attraktivitet genom de gröna offentliga rummen.
- Kommunens ska verka för att inkludera alla i föreningslivet.
- Kommunen ska skapa mötesplatser och attraktiva event för såväl invånare som besökare.

Processägare: Samhällsbyggnadsnämnden (SBN)

Ansvarig nämnd: KS, KFN, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andel hushåll med tillgång till minst 100 Mbit	55 %	70 %	75,3 %	80 %	95 %	95 %	95 %
Medborgarundersökning, NRI (nöjd regionindex, faktorn rekommendation)	-	64	-	65	-	65	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	70	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	58	-	-	-	-	-
Upplevelse av centrala offentliga platser i Tidaholms kommun	60 %	55 %	46 %	65 %	70 %	70 %	70 %
Medborgarundersökning, NRI (nöjd region-index, faktorn Helhet)	-	63	-	64	-	65	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	67	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	59	-	-	-	-	-

Strategiskt mål: I Tidaholms kommun råder en god och jämlik folkhälsa/social hållbarhet

Strategi

- Kommunen ska alltid ha fokus på medborgares mänskliga rättigheter, välbefinnande och hälsa.
- Kommunen ska motverka segregation och utanförskap.
- Kommunen ska satsa på tidiga insatser för att stödja ett starkt föräldraskap, individens utveckling och möjlighet till fullföljda studier.
- Kommunen ska verka för att avskaffa alla former av diskriminering och våld i det offentliga och privata rummet.

Processägare: Kultur- och fritidsnämnd (KFN)

Ansvarig nämnd: BUN, KFN, SON

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Sjukfrånvaro för medborgare i Tidaholms kommun (dagar)	13	12,3	10,8	13	10,5	10	9,5
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,9 %	74,2 %	78,1 %	72 %	80 %	81 %	82 %
Utfall, kvinnor/flickor	70,4 %	82,4 %	79,3 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	65,2 %	63 %	76,8 %	-	-	-	-
Elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, andel (%)	83,8 %	94,2 %	86 %	84 %	88 %	89 %	90 %
Utfall, kvinnor/flickor	87,7 %	95 %	88,6 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	79,7 %	92,3 %	95 %	-	-	-	-
Invånare med fetma, andel (%)	16 %	-	17 %	17 %	16 %	16 %	15 %
Utfall, kvinnor/flickor	15 %	-	17 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	17 %	-	18 %	-	-	-	-

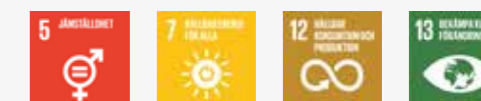
Strategiskt mål: Tidaholms kommun utvecklas till ett förbättrat miljömässigt hållbart samhälle

Strategi

- Kommunen ska förenkla och informera om medborgarnas och näringslivets möjligheter att leva klimatsmart.
- Inför beslutsfattande ska effekter på ett miljömässigt hållbart samhälle utvärderas.
- Kommunen ska effektivisera för att sänka energiåtgången i de kommunalt ägda fastigheterna och förorda övergång från fossila bränslen, samt motverka matsvinn i de egna verksamheterna.

Processägare: Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)

Ansvarig nämnd: KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Tidaholms kommuns placering i Aktuell hållbarhet/Miljöaktuelltts kommunranking	198	153	151	177	150	145	140
Medborgarundersökning, NMI (nöjd medborgar-index, Faktorn Miljöarbete)	-	61	-	61	-	62	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	61	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	60	-	-	-	-	-
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	501	537		537	520	515	510
Insamlat mat- och restavfall, kg/person	222	230		230	225	220	220

Målområde: Medborgaren i fokus

Tidaholms kommuns medborgare skall uppleva delaktighet, meningsfullhet och trygghet

Definition

Utveckling av den lokala demokratin är en huvuduppgift för kommunen och medborgare i kommunen ska erbjudas olika former av deltagande. Möjligheten till delaktighet och inflytande i samhället är viktiga faktorer för människors hälsa. Tidaholm ska vara ett samhälle där alla kan delta i samhället. Trygghet är centralt för människors välbefinnande och livskvalitet och därmed också prioriterat för kommunen.

Viljeriktning

Genom strategisk planering samt förebyggande arbete i samverkan med andra aktörer och medborgare ska kommunen bidra till en ökad trygghet. Alla medborgare ska uppleva att de har möjlighet att påverka kommunens utveckling. Kommunens verksamheter ska utgå från medborgarnas behov och idéer. Medborgarna ska involveras i beslutsfattandet på ett tidigt stadium. Kommunen ska aktivt arbeta med att skapa delaktighet hos medborgare bland annat genom medborgardialoger och råd.

Strategiskt mål: Tidaholms medborgare har stort inflytande

Strategi

- Kommunen ska aktivt skapa förutsättningar för delaktighet, möjlighet till påverkan och inflytande för medborgarna samt olika intressentgrupper.
- Kommunen ska bidra till spridning av det demokratiska perspektivet och informera om hur olika samhällsfrågor hänger samman.
- Kommunen ska ta vara på och integrera medborgarnas idéer, synpunkter och klagomål för en tryggare kommun och vidta lämpliga åtgärder.
- Kommunen ska utveckla medborgardialog genom E-förslag.

Processägare: Kommunstyrelse (KS)

Ansvarig nämnd: BUN, KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Medborgarundersökning, NII (nöjd inflytande index, Helhet)	-	46	-	47	-	47	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	48	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	44	-	-	-	-	-
Medborgarundersökning, NII (nöjd inflytande index, Faktorn Påverkan)	-	43	-	43	-	44	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	45	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	42	-	-	-	-	-

Strategiskt mål:

Tidaholms medborgare känner sig trygga så väl inomhus som utomhus

Strategi

- Kommunen ska samverka med andra aktörer, så som brottsförebygganderådet och folkhälsorådet.
- Kommunen ska stödja trygghetsdialoger och trygghetsvandringar i samverkan med andra aktörer.
- Kommunen ska verka för säkra och trygga miljöer.

Processägare: Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)

Ansvarig nämnd: KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde* 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Medborgarundersökning, NRI (nöjd region index, faktorn Trygghet)	-	57	-	65	-	65	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	55	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	58	-	-	-	-	-
Vattentäcker med vattenskyddsområde, andel (%)		100 %		100 %	100 %	100 %	100 %

Strategiskt mål:

Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras

Strategi

- Kommunen ska verka för att vara en tillgänglig kommun för alla.
- Kommunen ska låta funktionsvariationsperspektivet genomsyra såväl verksamhetsplanering, upphandling, rekrytering av personal och utbildning som omorganisationer samt förändringar i lokaler.
- Kommunen ska tillgänglighetsanpassa lokaler där kommunal verksamhet bedrivs.
- Kommunen ska arbeta med förbättring av lätt avhjälpna hinder och se över processer så att till exempel ritgranskningsgruppen och funktionshinderrådet involveras i ett tidigt skede för att beslut ska bidra till ett tillgängligt samhälle.

Processägare: Samhällsbyggnadsnämnden (SBN)

Ansvarig nämnd: KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Informationsindex för kommunens webbplats - Personer med funktionsnedsättning	95	67		67	80	85	90
Andel åtgärdade inkomna upplevda hinder (%)					60 %	60 %	60 %

Strategiskt mål: Kommunens verksamheter och service för medborgare präglas av samverkan, hög kvalitet och effektivitet

Strategi

- Kommunen ska tillhandahålla väl fungerande verksamheter och verka för en effektiv och rättssäker ärendehantering som upplevs trygg och professionell.
- Kommunen ska skapa förutsättningar för att effektivisera och utveckla verksamheterna med hjälp av idéer och med stöd av digitalisering utifrån medborgarnas behov.
- Kommunen ska verka för att samtliga medborgare och besökare upplever att de blir väl bemötta av kommunens medarbetare och att det finns möjlighet att framföra önskemål.

Processägare: Kommunstyrelse (KS)

Ansvarig nämnd: BUN, KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Antalet e-tjänster som kommunen erbjuder	27	34	24	70	70	70	70
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	89 %	97 %	96 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Utfall, kvinnor/flickor	88 %	97 %	97 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	90 %	96 %	94 %	-	-	-	-
Informationsindex för kommunens webbplats - totalt (%)	81 %	71 %	91 %	88 %	92 %	93 %	94 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	85 %	86 %	84 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Utfall, kvinnor/flickor	92 %	89 %	90 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	70 %	80 %	75 %	-	-	-	-
Medborgarundersökning, NMI (nöjd medborgar-index, faktorn Helhet)	-	60	-	62	-	63	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	64	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	59	-	-	-	-	-
Medborgarundersökning, NMI (nöjd medborgar-index, faktorn Bemötande)	-	65	-	65	-	65	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	68	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	63	-	-	-	-	-

Målområde: Boende

Tidaholms kommun skall medverka till att öka tillgången på ett bra och varierat boende för alla.

Definition

Tidaholms kommun ska arbeta för att ta tillvara på den goda och gemytliga småstadsmiljön. Den offentliga miljön ska utvecklas och vårdas så att den är attraktiv, tillgänglig och känns trygg och säker att vistas i.

Viljeriktning

Kommunen ska arbeta med att skapa attraktiva boendeformer som attraherar såväl befintliga som nya invånare. Det skall skapas boendeformer som är anpassade för kommuninvånarnas olika livssituationer och livets olika skeende. Den offentliga miljön ska bidra till ett positivt helhetsintryck av kommunen. Tidaholms kommun arbetar för att skapa en livsmiljö som är långsiktigt hållbar, det vill säga att den är hållbar såväl socialt som miljömässigt och ekonomiskt. Kommunen ska genomföra insatser för att göra samhället tillgängligt för alla medborgare.

Strategiskt mål: Tidaholms kommun skall medverka till att öka tillgången till ett bra och varierat boende för alla

Strategi

- Genom inventering och behovsanalyser ska kommunen initiera nya planområden så att byggnation underlättas.
- Kommunen ska utgå från översiktsplan och planlägga ny industri- och tomtmark på olika områden inom kommunen samt anlägga gatu- och parkmark som ger valmöjlighet. Information till byggherrar och andra intressenter kring möjliga områden för exploatering ska lyftas fram.

Processägare: Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)

Ansvarig nämnd: KFN, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Antal nya beviljade bygglov på lägenheter/villor	4	23	10	50	30	30	30
Medborgarundersökning, NRI (nöjd regionindex, Faktorn Bostäder)	-	51	-	52	-	53	-
Utfall, kvinnor/flickor	-	53	-	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	-	50	-	-	-	-	-
Tillgänglig andel planlagd industrimark utifrån helhet (%)	-	37,6 %	32,8 %	40 %	40 %	40 %	40 %

Målområde: Näringsliv

Tidaholms kommun skall vara en aktiv och främjande kraft för näringslivet och civilsamhället

Definition

Tillväxt och en arbetsmarknad i balans är viktiga faktorer för Tidaholms kommun. Med ett gott företagsklimat blir det lättare att starta, driva och utveckla framgångsrika företag. Företagsamheten hos invånarna är en viktig tillväxtfråga då människor som är engagerade och aktiva bidrar till att utveckla såväl företag som samhället i stort. Kommunen blir en mer dynamisk och attraktiv plats att bo på om arbetsmarknaden, utbudet i näringslivet och företagsamheten samt ett starkt civilsamhälle frodas på landsbygden och i staden.

Viljeriktning

Näringslivsarbetet ska präglas av ett gott samarbete mellan kommun, näringsliv och civilsamhället. Kommunen skall leverera en god service med hög kvalitet och ha ett gott bemötande. Näringslivet behöver arbetskraft med rätt kompetens. Skolan har ett särskilt ansvar för att samverka med näringslivet och utbilda elever för framtidens behov. Tidaholms kommun ska arbeta för ett gott företagsklimat genom öppen dialog och snabb ärendehantering vid myndighetsutövning. Kommunen ska också bereda attraktiv industrimark, verka för nyetableringar samt skapa mötesplatser. Att identifiera den lokala attraktionskraften för boende, besökare och företag samt att aktivt arbeta med marknadsföring och stödja fiberutbyggnad är viktiga uppdrag.

Strategiskt mål: Näringslivsklimatet ska förbättras inom Tidaholms kommun

Strategi

- Kommunen ska arbeta för ett gott företagsklimat genom dialog samt snabb, rättssäker och effektiv ärendehantering.
- Kommunen ska ta fram och erbjuda attraktiv industrimark och lokaler.
- Kommunen ska stödja och utveckla kulturella och kreativa näringar.
- Kommunen ska implementera och arbeta för den lokala attraktionskraften och stärka varumärket.
- Kommunen ska stimulera besöksnäringen genom digitala forum.
- Genom internationella samarbeten ska nya kunskaper och kontakter bidra till positiv utveckling och tillväxt för kommunen samt öka sysselsättningsgraden för medborgarna.

Processägare: Kommunstyrelse (KS)

Ansvarig nämnd: BUN, KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Antal besökare på utvalda platser inom kommunen	375 300	382 625	373 256	380 000	382 000	385 000	387 000
Antal gästnätter	61 540	63 110	58 445	87 000	89 000	90 000	91 000
Antalet nya företag per 1 000 invånare, Nyföretagarbarometern	3,4	3,7	2,8	3,8	3,2	3,3	3,4
Placering i Svenskt näringslivs företagsklimat	186	158	173	85	145	140	135
Total nöjd kundindex, NKI samt Företagarnas bedömning av servicen inom myndighetsområdet	75	73	72	70	75	76	77

Målområde: Livslångt lärande

Varje barn, ungdom och vuxen ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar

Definition

Den goda utbildningsmiljön grundläggs redan i förskolan. I förskolan och grundskolan möter barnen kunnig och utbildad personal som ger en god pedagogisk start på livets lärande. Kommunens uppgift är att ge alla barn och elever möjlighet att nå så långt som möjligt och kompensera elevers olika förutsättningar. För att skapa bra förutsättningar för lärande krävs goda förebilder och samverkan. Varje barn, ungdom och vuxen ska kunna lära och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. I det livslånga lärandet är det viktigt att kunna hitta och utnyttja den information individen behöver.

Viljeriktning

I Tidaholms kommun har alla barn och elever rätt till stimulerande lärande, inflytande och trygg arbetsmiljö. I Tidaholms kommun ska det finnas yrkesskickliga lärare med gedigna ämneskunskaper och förmåga att väcka nyfikenhet och motivera barn och elever att lära nytt. Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Alla verksamheter inom kommunen ska präglas av möjligheten till inflytande och delaktighet för dem som har kontakt med verksamheten. Varje individ ska ges möjlighet att uppleva självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet.

Strategiskt mål: Utbildningsnivån i Tidaholms kommun skall höjas

Strategi

- Kommunen ska skapa förutsättningar för det livslånga lärandet genom att använda EU:s åtta nyckelkompetenser.
- Kommunen ska arbeta med entreprenöriellt lärande samt samverka internt mellan förvaltningarna och med andra kommuner, högskolor, företag och organisationer i Sverige och internationellt.
- Kommunen ska lyfta betydelsen av det livslånga lärandet.
- Kommunen ska utbilda elever för framtida behov.

Processägare: Barn- och utbildningsnämnd (BUN)

Ansvarig nämnd: BUN, KFN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	24,6 %	25 %	26 %	26,5 %	27 %	27,5 %	27,5 %
Utfall, kvinnor/flickor	31,5 %	32,2 %	33,4 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	18 %	18,1 %	19 %	-	-	-	-
Andel Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	80,6 %	81,3 %		81,3 %	81,6 %	82 %	82 %
Utfall, kvinnor/flickor	78,2 %	77,9 %		-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	82,9 %	84,4 %		-	-	-	-
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, hemkommun, andel (%)	46,4 %	48,4 %	50,9 %	52 %	53 %	54 %	55 %
Utfall, kvinnor/flickor	59,2 %	54,1 %	56,9 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	33,2 %	40,7 %	44,6 %	-	-	-	-

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetare trivs, utvecklas och är stolta att ge god service till medborgare och andra aktörer.

Strategiskt mål: Tidaholms kommun skall vara en attraktiv arbetsgivare

Strategi

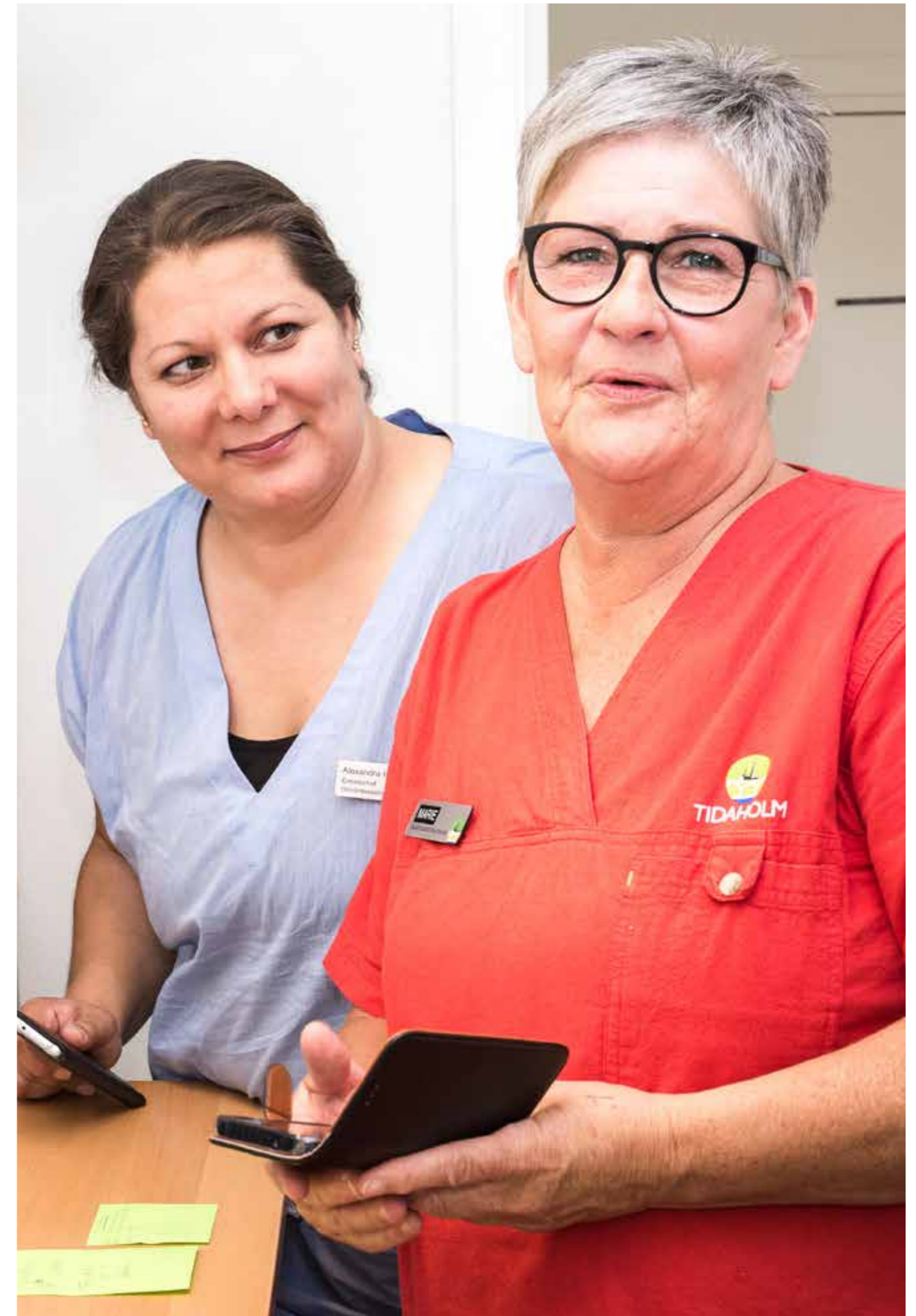
- Kommunen ska ha ett långsiktigt arbete med frågor om värdegrund, friskvård, arbetsmiljö, kompetensutveckling och ledarskap samt motverka ojämlikhet baserat på exempelvis kön.
- Kommunen ska skapa förutsättning för att medarbetaren ska kunna leva på sin anställning, till exempel genom att erbjuda alla anställda rätten till en heltidsanställning.

Processägare: Kommunstyrelse (KS)

Ansvarig nämnd: BUN, KS, KFN, SON, SBN

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andelen tillsvidareanställda som arbetar heltid (%)	69,83 %	73,39 %	81,5 %	85 %	90 %	95 %	95 %
Utfall, kvinnor/flickor	65 %	66 %	78 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar	82 %	85 %	87 %	-	-	-	-
Sjukfrånvarostatistik (%)	6 %	5,8 %	5,6 %	5,2 %	5,2 %	5,2 %	5,2 %
Utfall, kvinnor/flickor			6,1 %	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar			3,2 %	-	-	-	-
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Motivationsindex	80	80	80	85	-	90	-
Utfall, kvinnor/flickor			81	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar			75	-	-	-	-
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen- Ledarskapsindex	76	76	76	78	-	85	-
Utfall, kvinnor/flickor			76	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar			75	-	-	-	-
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen- Styrningsindex	80	80	80	85	-	90	-
Utfall, kvinnor/flickor			81	-	-	-	-
Utfall, män/pojkar			75	-	-	-	-
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, kommunalt anställda, andel (%)	97,7 %	96,6 %	98 %	96,6 %	97,5 %	98 %	98,5 %

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella mål samt verksamhetsmässiga mål uppnås.

Tidaholms kommun skall ha en god ekonomisk hushållning

Strategi

- Kommunen ska generera ett överskott för att klara framtida investeringar i verksamheter samt kontinuerligt effektivisera lokalnyttjandet och aktivt avyttra fastigheter i egen regi där kommunen ej bedriver verksamhet.
- Kommunen ska undvika upplåning till investeringar.
- Kommunen ska göra en treårsbudget i balans, vilket innebär att årets resultat i budgeten uppgår till resultatmålet.
- Kommunen ska förfina resursfördelningsmodell för alla verksamheter.

Processägare: Kommunstyrelse (KS)

Ansvarig nämnd: BUN, KS, KFN, SON, SBN

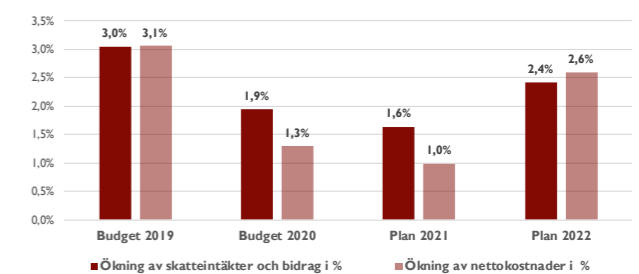
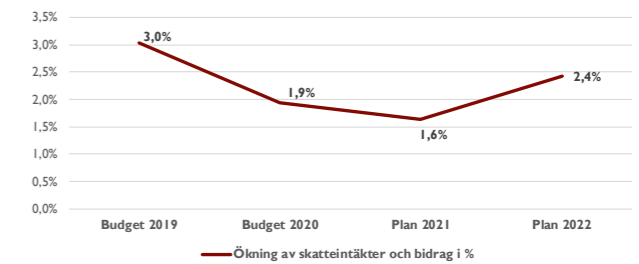
Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019*	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Årets resultat/skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	10,3 %	2,3 %	2,4 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Soliditet kommunen (%)	36,6 %	37,5 %	39,5 %	35 %	35 %	35 %	35 %

Ekonomiska förutsättningar och budget

Skatteunderlag

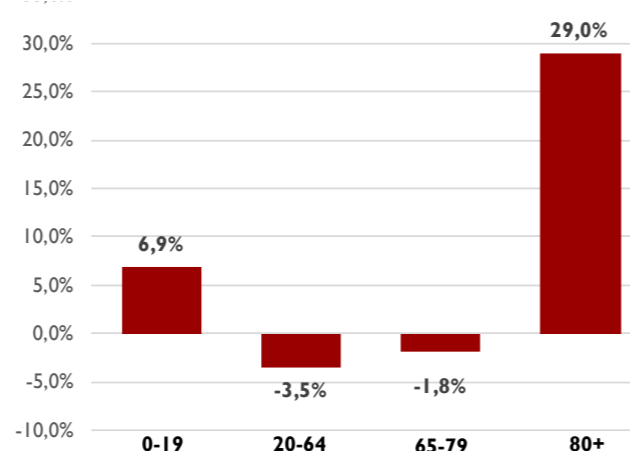
Den omvärldsanalys som beskrivs på sidan 6 påverkar Tidaholms kommun i allra största grad. I skatteunderlagsprognoserna ser vi att skatteunderlaget ökar för 2020, men att ökningen av skatteunderlaget börjar mattas av redan efter 2019. Prognosen för 2019 är en ökning om 3,0 % och för budget 2020 växer skatteunderlaget med 1,9 %. Därefter mattas ökningen ytterligare av för 2021, då är ökningen på endast 1,6 %.

Inbromsningen av tillväxttakten på skatteunderlagen sammanstrålar med Tidaholms kommuns investeringsbehov. Detta medför att tillkommande och ökade kapital- och driftskostnader sätter ytterligare kostnadspress på verksamheterna.

Demografi

Även de demografiska förändringarna kommer att påverka Tidaholms kommun. Detta kommer att innebära att grupperna i icke arbetsför ålder kommer att öka samtidigt som åldersgruppen i arbetsför ålder minskar. Det medför ökade volymer inom kommunens välfärdsverksamheter såsom barnomsorg, skola och äldreomsorg.

Grafen illustrerar förändringen i procent i olika åldersgrupper om tio år jämfört med idag (2018-12-31)

Investeringar

De stora investeringsbehoven som finns på nationell nivå finns även i Tidaholms kommun. För att klara dessa investeringar kommer Tidaholms kommun använda sina likvida medel som byggts upp tack vare de senaste årens goda resultat. Investeringsnivån medför dock att kommunen inte klarar av att

finansiera investeringar med bara egna medel under budgetperioden 2020-2022. Kommunen måste därför under budgetperioden öka upp sin långfristiga låneskuld. Mer information om investeringar, se investeringsbudget på sidan 46.

Anpassningar/Effektiviseringar

Då skatter och bidrag har en lägre tillväxttakt (år 2020; 1,9 %) än indexuppräknningen (år 2020; 2,7 %), så innebär det att kommunens befintliga verksamheter måste effektiviseras.

Ytterligare så pressas kommunens totala nettokostnader av de tillkommande drifts- och kapitalkostnader för nya investeringar, som kommer ta utrymme från befintliga verksamheter i kommande års budgetar (cirka 5 miljoner kronor för år 2020).

Detta kommer även öka de finansiella kostnaderna för nyupplåningen för år 2020 och framåt.

Sammantaget innebär detta att kommunens verksamheter behöver anpassas och effektiviseras för att kunna uppnå en budget i balans.

Ytterligare förstärks denna press år 2021 då skatteunderlagets tillväxt är endast 1,6 % och ännu fler investeringar beräknas vara klara och i drift.

Sammanställning (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Årets resultat	22 800	23 100	23 700	24 300
Årets resultat i (%)	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Skatteintäkter och bidrag	758 997	777 946	786 404	805 422
Ökning av skatteintäkter och bidrag i (%)	3,0 %	1,9 %	1,6 %	2,4 %
Nettokostnader	707 712	716 874	723 945	742 680
Ökning av nettokostnader i (%)	3,1 %	1,3 %	1,0 %	2,6 %
Investeringsbudget skattefinansierat*	141 199	151 517	25 517	25 517

* Investeringsbudgeten 2019 inkluderar ombudgeteringar, samt är endast skattefinansierad verksamhet, det vill säga exklusive VA och Renhållning

Ekonomiska förutsättningar

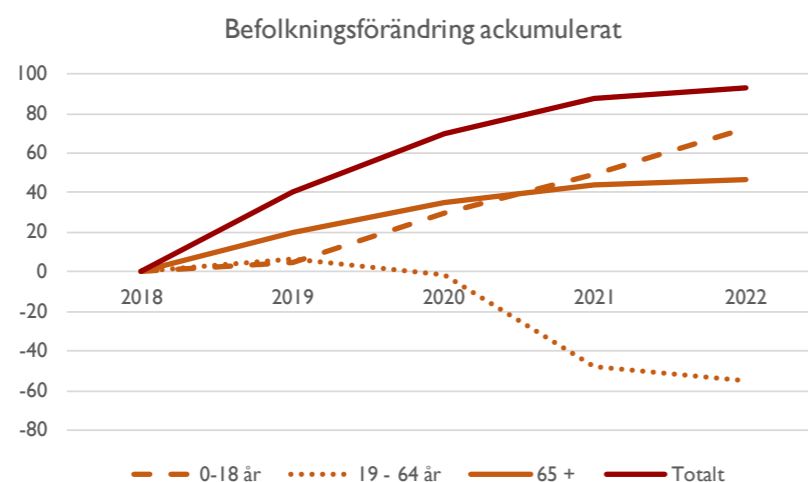
Budgeten för 2020-2022 utgår ifrån följande övergripande antaganden:

Skatter och Bidrag

- Utdebiteringen är fastställd till 22:07 under hela perioden
- Skatteunderlagsprognosen samt bidrag och avgifter bygger på prognoser från Sveriges kommuner och landsting (SKL Cirkulär: 19:35)

Befolkningsprognos

- Befolkningsförändringen bygger på kommunens årligen reviderade befolkningsprognos.
- Befolkningen väntas öka med 46 invånare fram till år 2022, vilket är en nedskrivning jämfört med förra årets prognos.
- Befolkningsökningen sker inom grupperna 0-18 år samt 65 år och uppåt, se diagram.

Resultatmål

Kommunens resultat under budgetperioden uppgår till 3,0 % av skatter och bidrag för 2020-2022. Resultatet innebär att kommunen klarar sitt finansiella mål gällande god ekonomisk hushållning. För att klara resultatmålet med de nya förutsättningar

gällande skatteintäkter och förändringar i demografin krävs anpassningar i kommunens verksamheter. Eftersom dessa anpassningar är nödvändiga och skall vara årligen återkommande uppmanades nämnderna påbörja arbetet med anpassningar inför 2018.

Nämndernas budgetförutsättningar

Från och med 2019 är indexuppräkningsindex för personal och pris sammanslagen och viktad. På grund av de anpassningar som finns i budgeten har inte kommunen förutsättningar att räkna upp lönerna motsvarande index. En bedömning är att löneökningen för år 2020 uppgår till mellan 2,0%-2,5%.

Indexuppräkningsindex

Indexuppräkningsindex är den årliga justering av referenskostnader/prislappar som används i resursfördelningsmodellens beräkning av nämndernas ramar, då data från statistiska centralbyrån (SCB) släpar.

Index	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Personal/Prisindex	2,7 %	2,7 %	2,7 %	2,7 %

Budget 2020-2022

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	707 712	716 874	723 945	742 680
Årlig förändring (%)		1,3 %	1,0 %	2,6 %

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens kostnader	-707 712	-716 874	-723 945	-742 680
Av- och nedskrivningar	-26 666	-31 344	-34 450	-34 450
Verksamhetens nettokostnader	-734 378	-748 218	-758 395	-777 130
Skatteintäkter	575 761	586 007	603 588	625 921
Generella statsbidrag, utjämning och fastighetsavgift	183 235	187 743	182 816	179 502
Finansiella intäkter	227	68	68	67
Finansiella kostnader	-2 045	-2 500	-4 377	-4 060
Resultat före extraordinära poster	22 800	23 100	23 700	24 300
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader				
Årets resultat	22 800	23 100	23 700	24 300

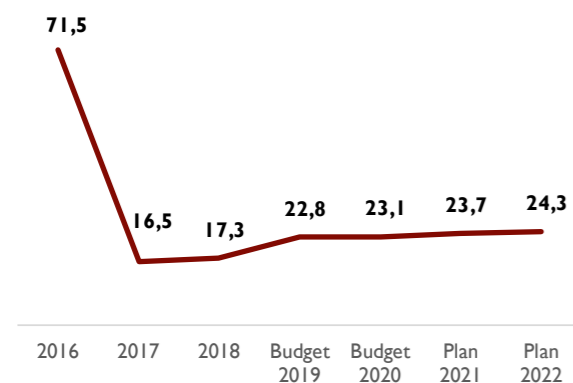
Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	791 041	782 108	773 175
Maskiner och inventarier	21 222	21 222	21 222
Summa materiella anläggningstillgångar	812 263	803 330	794 397
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper, andelar, bostadsrätter mm	11 158	11 158	11 158
Summa finansiella anläggningstillgångar	11 158	11 158	11 158
Summa anläggningstillgångar	823 421	814 488	805 555
Bidrag till infrastruktur			
Medfinansiering E20	3 200	2 800	2 400
Summa bidrag till infrastruktur	3 200	2 800	2 400
Omsättningstillgångar			
Förråd	640	640	640
Kortfristiga fordringar	68 061	68 061	68 061
Kassa och bank	8 822	32 747	59 274
Summa omsättningstillgångar	77 523	101 449	127 975
Summa tillgångar	904 145	918 737	935 930
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat	23 100	23 700	24 300
Resultatutjämningsreserv	91 735	91 735	91 735
Lokal utvecklingsreserv	10 610	10 610	10 610
Övrigt eget kapital	417 046	440 146	463 846
Summa eget kapital	542 490	566 190	590 491
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner o liknande förpliktelser	10 792	10 792	10 792
Avsättningar bidrag till infrastruktur	6 596	6 596	6 596
Summa avsättningar	17 388	17 388	17 388
Skulder			
Långfristiga skulder			
Checkräkningskredit	-	-	-
Lån i banker och kreditinstitut	146 435	137 327	130 220
Investeringsinkomster	4 713	4 713	4 713
Andra långfristiga skulder	-690	-690	-690
Summa långfristiga skulder	150 457	141 349	134 242
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	58 309	58 309	58 309
Övriga kortfristiga skulder	135 501	135 501	135 501
Kortfristiga skulder, totalt	193 810	193 810	193 810
Summa skulder	344 267	335 159	328 052
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	904 145	918 737	935 930
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser inklusive löneskatt	174 648	173 105	169 277
Borgen och andra förpliktelser	284 317	270 049	255 781
Summa ansvarsförbindelser	458 965	443 154	425 058

Budget kassaflödesanalys

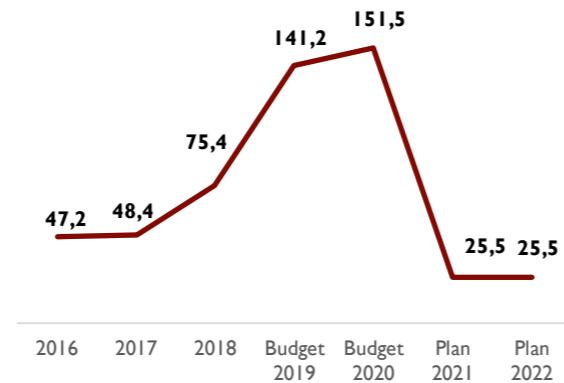
Budget kassaflöde	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kassaflödeanalys - kommunen (tkr)			
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	23 100	23 700	24 300
Justering för ianspråktaga avsättningar			
Justering för av- och nedskrivningar	31 344	34 450	34 450
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	400	400	400
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	54 844	58 550	59 151
Ökning / minskning kortfristiga fordringar			
Ökning / minskning förråd och varulager			
Ökning / minskning kortfristiga skulder			
Kassaflöde från den löpande verksamheten	54 844	58 550	59 151
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-152 517	-26 517	-26 517
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	1 000	1 000	1 000
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-151 517	-25 517	-25 517
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	60 000		
Amortering av skuld	-10 217	-10 217	-10 217
Ökning av långfristiga fordringar	-3 800	-2000	-
Minskning av långfristiga fordringar	3 110	3 110	3 110
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	49 093	-9 107	-7 107
Årets kassaflöde	-47 580	23 926	26 526
Likvida medel vid årets början	56 402	8 822	32 747
Likvida medel vid årets slut	8 822	32 747	59 274

Resultat (mnkr)

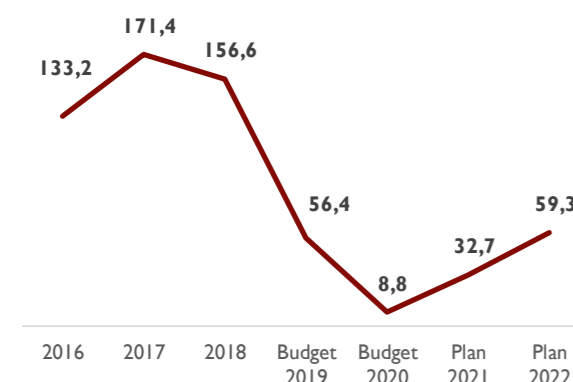
Kommunen har fortsatt stora investeringar under perioden och därför krävs positivt resultat för att klara dessa investeringar. Räntekostnaderna väntas

Investeringar (mnkr) exklusive VA och renhållning

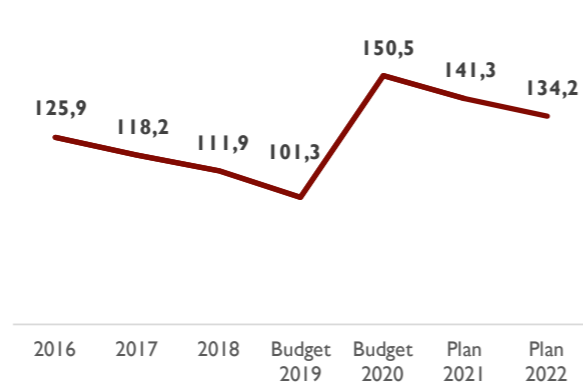
öka på grund av att ränteläget kommer att förändras. Riksbankens prognos är dock osäker men en höjning av ränteläget finns med i budgeten.

Likvida medel (mnkr)

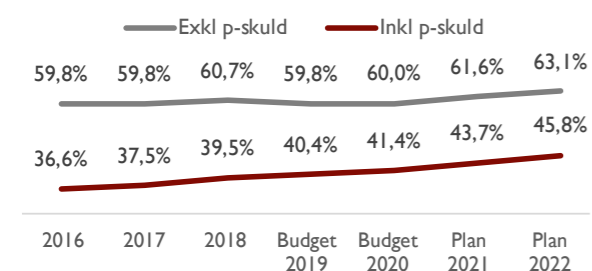
På grund av den höga investeringstakten kommer kommunens likvida medel minska under budgetperioden. Tack vare tidigare års överskott har kommunen hittills kunnat utnyttja likvida medel i stor utsträckning till investeringar.

Långfristiga skulder (mnkr)

Enligt investeringsbudgeten kommer kommunen att öka sina långfristiga skulder från och med 2020 för att klara den planerade investeringstakten. Enligt budgeten 2020-2022 finns en planerad upplåning om 60 miljoner kronor år 2020.

Soliditet (%)

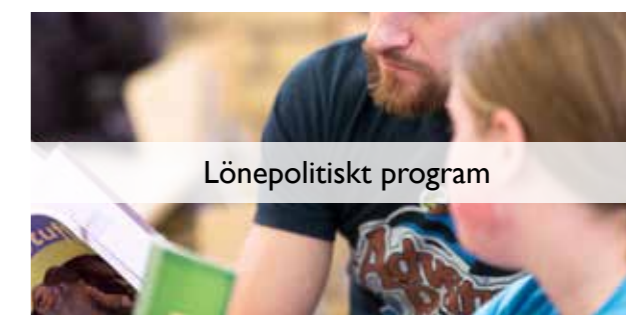
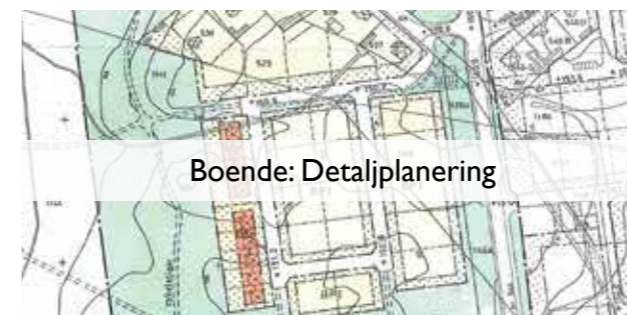

Kommunens soliditet är fortsatt god trots en hög investeringstakt, detta tack vare goda resultat och en stabil ekonomi de senaste åren. Dock ligger det en låg investeringsbudget 2021-2022 som förbättrar soliditeten.

Budgetprioriteringar 2020-2022

Riktade budgetprioriteringar är områden då särskilda medel avsatts för ett specifikt ändamål, antingen som prioriterade områden eller genom tilldelning i ram. I Tidaholms kommun är de områden som presente-

ras på den här sidan budgetprioriteringarna under 2020-2022, de riktade budgetprioriteringar återfinns på sidan 50.

Nämnderna

Nämndens ansvar

Nämnden ansvarar för att beslutade mål och åtaganden uppnås inom tilldelat kommunbidrag. Nämnden ska inrymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. Beredskap för kostnadsavvikelse mot budget och oförutsedda utgifter ansvarar nämnden för genom omprioriteringar och omfördelningar inom tilldelad budget. Verksamhetsplaneringen skall bygga på den faktiska behovs- och kostnadsutvecklingen

som nämnden själv beräknar och de prioriteringar som nämnden själv vill göra, för att utifrån kommunfullmäktiges beslut om mål och budget bedriva en bra och effektiv verksamhet och ha en ekonomi i balans. Nämnden ska ha en långsiktighet i sina prioriteringar och i grunden se över befintlig verksamhet samtidigt som nödvändig utveckling måste beaktas. I övrigt hänvisas till kommunens ekonomistyrprinciper beträffande nämndens ansvar.

Budgetramar 2020

Resursfördelningsmodellen tar hänsyn till pris- och volymförändring mellan åren. Den ena delen är den årliga justeringen på prislapparna och den andra är volymförändringen för hela befolkningen eller respektive målgrupp.

Resursfördelningsmodellens prislappar baseras på referenskostnad, genomsnittlig nettokostnad för kommungruppen (pendlingskommun nära mindre tätort, härafter benämnd "kommungrupp") eller traditionell budgetuppräknings. På respektive nämnd så återfinns dessa pris och volym parametrar för varje verksamhet.

Referenskostnaden i tabellerna är angivna i hela kronor per brukare för respektive verksamhet. Referenskostnad för Tidaholms kommun är framräknad med antagande av andel brukare samt en framskrivning av volym baserat på befolkningsprognosen.

Genomsnittlig nettokostnad för kommungruppen är den faktiska nettokostnaden från räkenskapsmandrag 2017, uppräknat till 2020 enligt index på sidan 32. Kostnadsambitionsnivå är den justering som är gjord för verksamheten, där 100 % indikerar samma kostnadsambitionsnivå som genomsnittet för kommungruppen, en justering över 100 % påvisar en högre kostnadsambitionsnivå än genomsnittet. Resterande verksamheter som inte presenteras i tabellerna har en tilldelning beräknad på traditionell budgetuppräknings.

För att klara de nya ekonomiska förutsättningarna krävs att Tidaholm kommuns kostnadsmassa anpassas. För att klara resultatmålet så finns anpassningar utlagda på nämnderna dels via en schablon samt dels en kostnadsambitionsjustering på de prislappar som baserade på kommungruppen.

Budgetramarnas förändring

Pris och personalindex, är den kompensation som respektive nämnd har för kostnadsökningar hänfört till personalkostnader och övriga kostnader och intäkter.

Volymförändringar, innebär förändringar som beror på variationer i volymer, som kommer från senaste befolkningsprognosen (se sidan 30).

Budgetprioriteringar, innebär satsningar i budgeten utöver resursfördelning (exklusive riktade budgetprioriteringar). Tidigare beslutade budgetprioriteringar ligger kvar inom respektive nämnds budgetram om inget annat anges.

Verksamhetsförändringar, innefattar flytt av verksamheter mellan nämnder.

Budget per nämnd

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen & finansförvaltning	50 060	38 628	34 462	34 804
Årlig förändring (%)		-14,5 %	-8 %	0,9 %
Jävsnämnd	300	308	316	325
Årlig förändring (%)		2,7 %	2,7 %	2,7 %
Barn- och utbildningsnämnd	305 660	318 570	324 205	334 359
Årlig förändring (%)		4,2 %	1,8 %	3,1 %
Kultur- och fritidsnämnd	32 966	33 210	33 450	34 236
Årlig förändring (%)		0,7 %	0,7 %	2,4 %
Social- och omvårdnadsnämnd	285 885	292 868	297 662	304 254
Årlig förändring (%)		2,4 %	1,6 %	2,2 %
Samhällsbyggnadsnämnd	32 842	33 290	33 850	34 701
Årlig förändring (%)		1,4 %	1,7 %	2,5 %
Summa skattefinansierat	707 713	716 874	723 945	742 680

Lokala utvecklingsreserven

Utöver de riktade budgetprioriteringarna så satsar kommunen på att förlänga SAM-kraft för 2020 i befintlig nivå och att medel för detta tas från Lokala utvecklingsreserven (LUR). Dessa medel som

tas ur LUR är resultatpåverkande för kommunen. Efter 2020 så skall SAM-kraft finansieras inom den tilldelade ramen för barn- och utbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen inklusive finansförvaltningen

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen har till uppgift att leda och samordna den kommunala organisationen och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den ekonomiska förvaltningen och personalpolitiska frågor. Styrelsen bereder även de ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige samt för att verkställa och följa upp fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsens budgetram är uppdelad i två delar. Del ett är den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsen, med kommunstyrelsens olika avdelningar. Del två är de delar som avser hela kommunen och som finns budgeterat på kommunstyrelsen. Denna del innefattar pensioner, bidrag, transfereringar och avgifter.

Budgetprioriteringar

Inom kommunstyrelsens ram återfinns de centrala riktade budgetprioriteringar om 2 550 tkr. Mer detaljer kring dessa återfinns under på sidan 50.

Verksamhetsförändringar

Inga ytterligare medel har tillförts nämnden för budgetprioriteringar utöver resursfördelningen för 2020. Den centrala prognososäkerheten flyttas från 2020 från kommunstyrelsens verksamhetsbudget till finansförvaltningen, men den totala budgetramen har inte justerats för flytt av verksamheter mellan nämnder.

Kommunstyrelsens verksamheter

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	50 060	38 628	34 462	34 804
Årlig förändring (%)		-22,8 %	-10,8 %	1,0 %

Varav Finansiering och transfereringar

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	-11 315	-21 651	-22 033	-21 586
Årlig förändring (%)		-91,4 %	-1,8 %	2,0 %

Jävsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden ansvarar för att besluta i ärenden gällande myndighetsutövning och utöva tillsyn i fall där en annan nämnd normalt har ansvaret men inte kan på grund av jäv. Jävsnämndens budgetram har lyfts ur samhällsbyggnadsnämndens budgetram för 2019. Budgetramen baseras på traditionell budgetuppräknings och utan anpassningskrav.

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	300	308	316	325
Årlig förändring (%)		2,7 %	2,7 %	2,7 %

Barn- och utbildningsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Barn och utbildningsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, elevhälsa, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	305 660	318 570	324 205	334 359
Årlig förändring (%)		4,2 %	1,8 %	3,1 %

i svenska för invandrare, viss uppdragsutbildning samt kommunal musikskola.

Volym

Resursfördelningsmodellen inom barn och utbildningsnämnden genererar en budgetram som är högre än 2019 års tilldelning. Barn- och utbildningsnämnden tilldelas en budgetram som är 4,2 % högre än 2019. Antalet barn i åldrarna 0-18 år växer till

antalet, och prognosen visar även en ökning med 20 barn fram till 2022 jämfört med förra prognosen. Referenskostnaderna för flera verksamheter ökar, bland annat grundskola och gymnasieskola vilket genererar ökad tilldelning jämfört med förra tilldelningen för 2020.

Verksamhet (antal)	Målgrupp	Andel	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förskola	1-5 år * andel	80 %	589	588	576	571
Fritidshem	6-12 år * andel	52 %	536	561	570	574
Grundskola (inkl förskoleklass)	6-15 år	100 %	1 404	1 463	1 497	1 523
Gymnasieskola	16-18 år / Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874

Prislapp

Tilldelningen för övriga verksamheter ligger på en nivå som är högre än för genomsnittet för kommungruppen, vilket är en avsiktlig justering för kommunens ambitionsnivå. 2020 års tilldelning är lägre än tilldelningen enligt förra planen för 2020 avseende dessa verksamheter. Verksamheterna för vuxen-

utbildning omfattas från och med 2020 av resursfördelningsmodellen och tilldelningen. Prislappen på tilldelningen för grundläggande vuxenutbildning är nedjusterad jämfört med kommungruppen, dock reflekterar denna prislapp ändå en högre tilldelning per invånare än dagens verksamhet i kommunen.

Verksamhet (kr)	Referenskostnad 2020	Verksamhet (kr per invånare)	Genomsnitt*	Kostnadsambitionsnivå	Prislapp-tilldelning 2020
Förskola	138 071	Pedagogisk omsorg	119	183 %	218
Fritidshem	28 320	Obligatorisk sarskola	613	141 %	866
Grundskola (inkl förskoleklass)	100 800	Gymnasial sarskola	359	158 %	567
Gymnasieskola	4 772	Grundläggande vuxenutbildning	165	59 %	98
		Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning	278	104 %	289
		Kultur och Musikskola	308	123 %	380

* Genomsnitt: Nettokostnad 2020 - Pendlingskommun nära mindre tätort

Budgetprioriteringar / Verksamhetsförändringar

Inga ytterligare medel har tillförts nämnden för budgetprioriteringar utöver resursfördelningen för 2020. Budgetramen har inte justerats för flytt av verksamheter mellan nämnder.

Social- och omvårdnadsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden ansvarar för kommunens äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning, såsom hemtjänst i enskilt boende, service och omvårdnad i särskilda boendeformer samt övrig äldreomsorg, LSS-verksamhet samt kommunal socialpsykiatri. Nämnden ansvarar för kommunens individ- och familjeomsorg. I uppgiften ingår försörjningsstöd

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	285 885	292 868	297 662	304 254
Årlig förändring (%)		2,4 %	1,6 %	2,2 %

till enskilda och familjer, insatser riktade mot barn och unga, ungdomsvård samt missbrukarvård. Nämnden är även arbetslöshetsnämnd enligt lag (1944:475).

Volym

Resursfördelningsmodellen genererar ökade medel för äldreomsorgen eftersom befolkningen över 65 år ökar, men för befolkningsgruppen över 65 år är den lägre jämfört med förra årets prognos för perioden 2019-2021. För 2020 är prognosen för anta-

let 65 år och äldre 12 färre. Resursfördelningen inom LSS bygger på referenskostnad och invånarantal samt andel i åldersgruppen 0-64 år. Även IFO omfattas av resursfördelning som bygger på referenskostnad och invånarantal.

Verksamhet (antal)	Målgrupp	Andel	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Äldreomsorg	Över 65 år	100 %	3 022	3 039	3 094	3 104
LSS	Invånarantal / 0-64 år * andel	1,25 %	123	122	122	122
Individ och familjeomsorg (IFO)	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874

Arbetsmarknadsenheten omfattas från och med 2020 av resursfördelning som bygger på genomsnittligt

kostnad och invånarantal. Nämnden tilldelas en budgetram som är 2,4 % högre än 2019.

Verksamhet (antal)	Målgruppen	Andel	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Arbetsmarknadsenheten	Invånarantal	100 %		12 863	12 872	12 874

Prislapp

Referenskostnaderna för verksamheterna har ökat sedan förra tilldelningen på 2020. Arbetsmarknadsenheten omfattas av resursfördelningen och baseras på antalet invånare i kommunen. Prislappen baseras på den genomsnittliga kostnaden för kommungruppen samt en justering till Tidaholms kostnadsambitionsnivå. Tilldelningen ligger över den prislapp som genomsnittet i kommungruppen har.

Verksamhet (kr)	Referenskostnad 2020
Äldreomsorg	58 502
LSS	597 577
Individ och familjeomsorg (IFO)	3 234

Verksamhet (kr per invånare)	Genomsnitt*	Kostnadsambitionsnivå	Prislapp - tilldelning 2020
Arbetsmarknadsenheten	572	117 %	666

* Genomsnitt: Nettokostnad 2020 - Pendlingskommun nära mindre tätort

Budgetprioriteringar / Verksamhetsförändringar

Inga ytterligare medel har tillförts nämnden för budgetprioriteringar utöver resursfördelningen för 2020. Budgetramen har inte justerats för flytt av verksamheter mellan nämnder.

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens uppgifter inom folkhälso-, kultur-, fritids- och turismområdet. Nämnden ansvarar för kommunens relationer till, och utveckling av, föreningslivet avseende de föreningar, organisationer och enskilda ideella krafter som hör till nämndens verksamhetsområde. Nämnden är ansvarig nämnd för ärenden enligt

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	32 966	33 210	33 450	34 236
Årlig förändring (%)		0,7 %	0,7 %	2,4 %

lotterilagen (1994:1000) och bibliotekslagen (2013:801), museilagen (2017:563) och budget- och skuldrådgivning, socialtjänstlagen (2011:453).

Volym

Kultur- och fritidsnämnden omfattas av resursfördelningsmodellen och alla verksamheter baseras på totala antalet invånare i kommunen, så volym följer befolkningens ökning under budgetperioden.

Verksamhet (antal)	Målgrupp	Andel	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kulturverksamhet	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874
Fritidsverksamhet	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874
Turismverksamhet	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874
Konsumentrådgivning	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874

Prislapp

Prislappen på tilldelningen för kultur- och fritidsverksamhet är högre än för genomsnittet för kommungruppen, vilket är en avsiktlig justering för kommunens ambitionsnivå. Dock ligger 2020 års tilldelning inte i nivå med förra årets tilldelning av budgetram för nämnden. Turismverksamhet och konsumentrådgivning omfattas av resursfördelning från och med 2020 och prislappen på tilldelningen är nedjusterad, dock reflekterar denna prislapp ändå en högre tilldelning per invånare än dagens verksamhet i kommunen.

Verksamhet (kr per invånare)	Genomsnitt*	Kostnadsambitionsnivå	Prislapp - tilldelning 2020
Kulturverksamhet	891	119 %	1 058
Fritidsverksamhet	1 386	107 %	1 481
Turismverksamhet	146	82 %	119
Konsumentrådgivning	21	91 %	19

* Genomsnitt: Nettokostnad 2020 - Pendlingskommun nära mindre tätort

Budgetprioriteringar / Verksamhetsförändringar

Inga ytterligare medel har tillförts nämnden för budgetprioriteringar utöver resursfördelningen för 2020. Budgetramen har inte justerats för flytt av verksamheter mellan nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för skötsel av allmänna platser, trafikplanering, fastighetsförvaltning, avfallshantering samt för miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggväsendet och kartframställning.

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgetram	32 842	33 290	33 850	34 701
Årlig förändring (%)		1,4 %	1,7 %	2,5 %

Volym

Resursfördelning tillämpas på väg, gata och park för samhällsbyggnadsnämnden, vilket för volym följer befolkningens ökning under budgetperioden. Prislappen på tilldelningen är nedjusterad, dels för färre antal meter bil- och cykelväg per invånare jämfört med kommungruppens genomsnitt och dels för att behålla nuvarande kostnadsambitionsnivå.

Verksamhet (antal)	Målgrupp	Andel	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Väg- och järnvägsnät, parkering	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874
Parker	Invånarantal	100 %	12 885	12 863	12 872	12 874

Prislapp

Prislappen på tilldelningen är nedjusterad, dels för färre antal meter bil- och cykelväg per invånare jämfört med kommungruppens genomsnitt och dels för att behålla nuvarande kostnadsambitionsnivå.

Verksamhet (kr per invånare)	Genomsnitt*	Kostnadsambitionsnivå	Prislapp - tilldelning 2020
Väg- och järnvägsnät, parkering	1 287	87 %	1 117
Parker	349	80 %	279

* Genomsnitt: Nettokostnad 2020 - Pendlingskommun nära mindre tätort

Budgetprioriteringar / Verksamhetsförändringar

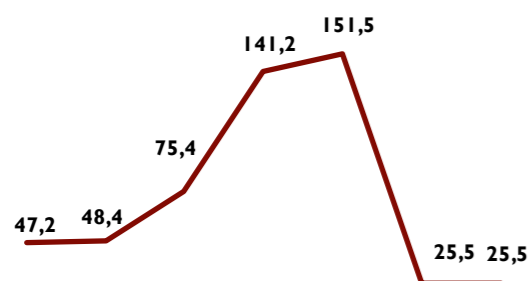
Inga ytterligare medel har tillförts nämnden för budgetprioriteringar utöver resursfördelningen för 2020. Budgetramen har inte justerats för flytt av verksamheter mellan nämnder.

Investeringsbudget

Som tidigare beskrivits så finns det stora investeringsbehov nationellt i verksamhetslokaler och även så i Tidaholms kommun. I budgeten 2020-2022 finns flertal investeringar som redan beslutats och påbörjats 2018, såsom:

- Skolbyggnad - Rosenberg F6 - total projektbudget 153,5 miljoner kronor
- Konstnärlig utsmyckning - Rosenbergsskolan - total projektbudget 1,5 miljoner kronor
- Cirkulationsplats - Rosenberg - total projektbudget 3 miljoner kronor
- Inventarier - Rosenberg total projektbudget 6 miljoner kronor
- Förskola - Rosenberg - total projektbudget 25 miljoner kronor
- Idrottshall - Rosenberg - total projektbudget 30 miljoner kronor
- Ombyggnation Hökensås/Forsen - total projekt budget 20 miljoner kronor
- Skola/Förskola - Ekedalen - total projektbudget 5 miljoner kronor
- Barnens Hus - total projektbudget 6 miljoner kronor

Likvida medel (mkr)

För den skattefinansierade verksamheten kommer under budgetperioden 2020-2022 investeringarna uppgå till 202,5 miljoner kronor. Investeringsbudgeten för 2019 inklusive ombudgetering uppgår till 141,2 miljoner kronor.

2016 2017 2018 Budget 2019 Budget 2020 Plan 2021 Plan 2022

Nämnd (tkr)	Budget 2019	Tilläggsanslag & ombudg	Summa budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	5 000	7 165	11 915	12 400	12 400	12 400
Barn- och utbildningsnämnd	1 000	748	1 748	7 000	1 000	1 000
Kultur- och fritidsnämnd	3 000	-6	2 994	500	500	500
Social- och omvårdnadsnämnd	1 000	157	1 157	500	500	500
Samhällsbyggnadsnämnd	114 075	9 060	123 385	131 117	11 117	11 117
Skattefinansierad verksamhet	124 075	17 124	141 199	151 517	25 517	25 517
Vatten- och avloppsverk	8 000	13 317	21 317	3 000	2 000	2 000
Renhållningsenhet	2 300	8 174	10 474	800	-	-
Affärsdrivande verk	10 300	21 191	31 791	3 800	2 000	2 000
Totalt kommunen	134 375	38 615	172 990	155 317	27 517	27 517

Befolkningsprognos

Den reviderade befolkningsprognosen har en lägre tillväxttakt på befolkningen, samt att 2018 inte genererade den ökning som var prognostiserad för året.

	1980	1990	2000	2018	2019P*	2028P*
Födda	131	198	119	134	134	134
Döda	179	149	152	154	142	147
Födelseöverskott	-48	49	-33	-20	-9	-14
Inflyttade	376	581	369	561	545	547
Utflyttade	385	462	472	540	516	504
Flyttnetto	-9	119	-103	21	29	43
Folkökning	-57	168	-136	1	20	29
Folkmängd	13 069	13 283	12 694	12 828	12 848	12 995

* Prognos

Investeringsbudget

Skattefinansierad verksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Notering	Total budget
Lokalinvesteringar						
Skolbyggnader						
Skolbyggnad - Rosenberg F-6	58 133	51 750	-	-	Projekt	153 000
Konstnärlig utsmyckning - Rosenbergsskolan	1 114	-	-	-	Projekt	1 500
Cirkulationsplats - Rosenberg	3 000	-	-	-	Projekt	3 000
Inventarier - Rosenberg		6 000			Inventarier	6 000
Förskola - Rosenberg	11 985	13 000	-	-	Projekt	25 000
Idrottshall - Rosenberg	14 745	5 000	-	-	Projekt	30 000
Ombyggnation Hökensås/Forsen	11 747	5 000	-	-	Projekt	20 000
Skola/Förskola Ekedalen	-	5 000	-	-	Projekt	5 000
Vård och omsorg						
Inventarier LSS boende	500	-	-	-	Inventarier	
Övriga fastigheter						
Planerat fastighetsunderhåll	4 010	7 500	7 500	7 500	Årligen	
Smedjegatan	2 267				Projekt	
Barnens Hus	5 952	-	-	-	Projekt	6 000
Byte värmekälla Midgård, lägenheter	500	-	-	-	Projekt	
Tillgänglighetsanpassning	234	100	100	100	Projekt	
Reservkraftverk	600	600	-	-	Projekt	
Övriga, inkl förstudier	1 526	-	-	-		
Infrastruktur						
IT	810	-	-	-	Projekt	
E-arkiv	1 200	-	-	-	Projekt	
Gemensamt hänvisningssystem Falköping	500	-	-	-	Projekt	
Parker						
Kommunens Gröna rum	569	600	600	600	Årligen	
Belysning - Centrum	269	-	-	-	Projekt	
Kajkanter - Tidån	787	-	-	-	Projekt	
Lekplatser Underhåll	250	250	250	250	Årligen	
Diverse	112	-	-	-	Projekt	
Gator och trafikbelysning						
Broar, renovering	1 388	500	500	500	Årligen	
GC-väg samt trafikreglering enligt program	1 919	2 000	2 000	2 000	Årligen	
- Statsbidrag	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Årligen	
Trafikbelysning	167	200	200	200	Årligen	
Toppbeläggningar	2 338	1 500	1 500	1 500	Årligen	
Exploatering						
Rosenberg, exploatering	466	30 250	-	-	Projekt	
- Intäkter exploatering	-	-1 633	-1 633	-1 633	Projekt	
Yxan (Hägelund)	1 000	-	-	-	Projekt	
Nämnderna						
Samhällsbyggnadsnämnd	1 248	1 100	1 100	1 100	Årligen	
Social- och omvårdnadsnämnd	657	500	500	500	Årligen	
Kultur- och fritidsnämnd	1 880	500	500	500	Årligen	
Barn- och utbildningsnämnd	1 748	1 000	1 000	1 000	Årligen	
Kommunstyrelsen	1 400	2 400	2 400	2 400	Årligen	
Övrigt						
Medel för investeringar	8 718	10 000	10 000	10 000	Årligen	
Införande av framtidens vårdinformationsmiljö		x	x	x		
Summa skattefinansierad verksamhet	141 199	151 517	25 517	25 517		

Affärsdrivande verksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Notering
VA-verk					
Reservvattentäkt	8 791	1 000	-	-	Projekt
VA-ledning Madängsholm-Tidaholm	-	-	-	-	Projekt
Överföringsledning Folkabo	5 000	-	-	-	Projekt
Exploateringsområde kv Yxan (Hägelund)	1 000	-	-	-	Projekt
Exploateringsområde Rosenberg	4 225	-	-	-	Projekt
Reinvesteringar	2 000	2 000	2 000	2 000	Årligen
Övrigt	-	-	-	-	Projekt
Summa VA-verk	21 317	3 000	2 000	2 000	
Renhållningsenheten					
Deponiaterställning	2 914	500	-	-	Projekt
Sopbil	2 000	-	-	-	Projekt
Matavfall Kärl	700	200	-	-	Projekt
Ombyggnation ÅVC	460	-	-	-	Projekt
Personalbyggnad - Siggestorp	2 000	-	-	-	Projekt
Farligt Avfall	700	-	-	-	Projekt
Rivning + Kallgarage /förråd	1 000	-	-	-	Projekt
Grönt kort	500	-	-	-	Projekt
Återvinningsstationer (ÅVC)	200	-	-	-	Årligen
Summa renhållning	8 535	800	-	-	
Summa affärsdrivande	31 791	3 800	3 800	2 000	

	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skattefinansierad verksamhet	141 199	151 517	25 517	25 517
Affärsdrivande verksamhet	31 791	3 800	2 000	2 000
Totala investeringar	125 340	134 375	110 000	17 450

Riktade budgetprioriteringar

Målområde	Riktade budgetprioriteringar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Attraktiv kommun	Kommunens stadskärna är viktig för att stärka upplevelsen att Tidaholm är en bra plats att leva och bo i. För att nå detta mål så avsätts medel för stadskärnans utveckling och kommunidentitet.	1 000			
	Kommunen har en viktig roll i att skapa ett miljömässigt hållbart samhälle. För att stödja och främja arbetet så avsätts medel för att arbeta fram en strategi för Tidaholms kommun.	1 000	1 000	1 000	1 000
	Kommunen har en viktig roll i bredbandsarbetet. För att nå målet med bredbandsutbyggnad så har en projektledare anlitats som bredbandssamordnare inom Tidaholms Energi AB. Tjänsten finansieras till 50 % av Tidaholms kommun.	350	350		
Medborgaren i fokus					
Livslånga lärandet					
Boende	För att nå målet att öka tillgången till ett bra och varierat boende för alla, så avsätts medel för att accelerera arbetet med detaljplanering och planläggning.	700	700	700	
Näringsliv	För att nå målet att näringslivsklimatet skall förbättras i Tidaholms kommun, så ska kommunen utbilda elever för framtida behov. Därför avsätts medel för att erbjuda feriepraktik till elever i åk 1 och åk 2 på gymnasiet.	1 000	500	500	500
Övrigt	Årlig kostnad för framtidens vårdinformationsmiljö				
Summa		4 050	2 550	2 200	1 500
Återstår		650	0	350	1 050
Summa avsatta medel		4 700	2 550	2 550	2 550

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett viktigt mål för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de välfärdspolitiska mål, som är det primära syftet med kommunens verksamhet. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens verksamhetsmässiga samt finansiella mål uppnås. På samma sätt är en svag ekonomisk hushållning en begränsning för kommunen när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad ekonomisk utveckling är en förutsättning för att kommunens service kan behållas och utvecklas.

1. Budgetmodell

- Respektive nämnd ansvarar för att beslutade mål och åtaganden uppnås inom tilldelad budgetram. Nämnd ska inrymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. De mål som upprättas för nämnderna skall vara realistiska så att de resurser som ställs till verksamheternas förfogande kan uppfylla målen. Mål och medel skall harmoniera.
- Beredskap för kostnadsavvikelse mot budget och oförutsedda utgifter ansvarar nämnden för genom omprioriteringar och omfördelningar inom tilldelad budget. Om inte särskilt angivits har nämnd möjlighet att om-disponera medel utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål.
- Om den beslutade ramen visar sig otillräcklig ska nämnd i första hand vidta åtgärder för att om-disponera tillgängliga resurser inom nämndens samlade budgetram och i andra hand hos kommunfullmäktige aktualisera behov av att ändra mål och inriktning för verksamheten.
- Nämnd är skyldig att anpassa, förändra och effektivisera verksamheten inom nämnden vid befarat underskott för att rymma verksamheten inom tilldelad budgetram. Det är nämnden som är ansvarig och fattar de nödvändiga beslut i enlighet med fastställda reglementen.

2. Resursfördelning

- En resursfördelningsmodell, som bygger på standardkostnader och volym beräknad enligt framtagna befolkningsprognos, har framtagits inför budget 2016. Utgjorde första etappen på en utveckling av resursfördelningsmodellen. Ytterligare fördelning sker nu via referenskostnader, genomsnittskostnader för kommungrupp (pendlingskommun nära mindre tätort) och volym beräknad enligt årligen uppdaterade befolkningsprognoser.

3. Balansräkningsenheter

- Skattefinansierad verksamhet och taxefinansierad verksamhet skall hållas åtskilda. VA-verk och renhållningsverk redovisas därför var och en för sig som balansräkningsenheter.
- Fordringar och skulder mellan skattekollektivet och affärsdrivande verksamhet beträffande investeringar regleras med interna lånereverser. Räntesats för lånereverserna fastställs en gång per år i samband med att kommunfullmäktige fastställer nästkommande års budget.
- Kostnadstäckningsgraden för de affärsdrivande verksamheterna skall utgöra 100 %.

4. Nämnderna utgör resultatenheter

- Varje nämnd får en budgetram för hela sitt verksamhetsområde. Budgetramen är lika med nämndens nettokostnader. Nämnden kan i sin tur uppdelas i olika resultatenheter eller resultatområden.
- Följande kostnader ingår ej i nämndens budgetram: Overheadkostnader för central administration ingår ej i nämndens kommunbidrag.

5. Uppföljning

- Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över att de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten och ekonomin efterlevs. Varje nämnd skall genomföra resultat- och måluppföljning.
- Redovisning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige sker i samband med delårsbokslut augusti och årsredovisning.
- Redovisning av ekonomisk uppföljning till kommunstyrelsen efter februari, april och oktober.

6. Över- och underskottshantering

6a. Överskott och underskott

Nämndnivå: Efter verksamhetsårets slut skall nämnden genomföra en uppföljning av verksamhetens utförande samt presentera en mål- och resultatanalys. Efter denna redovisning kommer kommunstyrelsen att fatta beslut om fördelning av över- och underskott. **Resultatenhetsnivå:** Respektive nämnd beslutar om resultatets fördelning för sina resultatenheter.

Nämnden har att beakta det totala resultatet för nämnden vid resultatets fördelning.

6b. Principer för användning av överskott

- Ett ackumulerat överskott disponeras av nämnden och får användas för utgifter av ej återkommande karaktär. Överskottet får ej användas

som ett sätt att finansiera årligen återkommande utgifter.

- För ett årligt uttag överstigande 500 000 kronor krävs alltid kommunstyrelsens medgivande bland annat på grund av likviditets- och resultatpåverkande skäl.
- Nämnden skall före beslut om uttag från ackumulerat överskott beakta årets resultat.

7. Omdisponeringar och tilläggsanslag

7a. Omdisponeringar av medel under löpande år

- Omdisponering av medel under löpande år inom budgetramen beslutas av respektive nämnd.
- Om omdisponering erfordras mellan olika nämnders budgetramen skall beslut härom fattas av kommunstyrelsen.

7b. Tilläggsanslag

- En av hörnstenarna i kommunens budgetmodell är att någon kompositionsekonomi ej skall råda. Budgetramen kan ses som ett kontrakt för att få viss verksamhet utförd. Härav kommer att tilläggsanslag under löpande år ej beviljas till någon verksamhet.

8. Intern kontroll

Intern kontroll är en process som utförs av styrelse, nämnd, förvaltningsledning och medarbetare där syftet är att säkerställa att verksamheten:

- Bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål, riktlinjer och uppdrag.
- Bedrivs enligt gällande lagar och föreskrifter.
- Använder resurser på ett effektivt sätt.
- Har en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering.

I fullmäktiges reglemente för intern kontroll §1 beskrivs en ansvarskedja där kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll i kommunens verksamheter. Detta innebär bland annat att kommunstyrelsen ansvarar för att det upprättas en organisation kring intern kontroll.

Nämnderna ansvarar därefter för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Respektive nämnd ska se till att det finns en organisation för den interna kontrollen, att regler och anvisningar antas samt att det årligen upprättas en internkontrollplan.

9. Investeringar

9a. Definition

- En investering är en anläggningstillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten. För att precisera detta ytterligare gäller att en utgift redovisas som en investering om:
 - Den ekonomiska livslängden beräknas till minst tre år.
 - Är avsedd för stadigvarande bruk.
 - Att beloppet är av väsentlig storlek.

Samtliga kriterier skall vara uppfyllda. Med väsentligt belopp menas ett halvt prisbasbelopp. Korttidsinventarier och inventarier till "ringa värde" (anskaffningskostnad under ett halvt prisbasbelopp) kostnadsförs direkt.

- För gränsdragning mellan vad som ska betraktas som investering respektive driftskostnad när det gäller att bibehålla eller alternativt förlänga/förbättra funktion och livslängd av en anläggningstillgång gäller följande redovisningsprincip; Förbättringsåtgärder ska definieras som investering då det är en åtgärd som förlänger anläggningens livslängd. Även åtgärder som bibehåller standarden på anläggningen ska betraktas som investering då det är åtgärder som förlänger anläggningens livslängd. Kostnader för planerade underhållsåtgärder på fastigheter, gator, trafikbelysning med mera ska klassificeras som investeringar.
- Regelbundet återkommande och beloppsmässigt jämförbara inventarieanskaffningar skall ej upptagas i investeringsbudgeten. Undantag kan göras för objektvisa nyanskaffningar och större sporadiska ersättningsanskaffningar.

9b. Investeringsprocessen

- Kommunfullmäktige beslutar i samband med Strategisk plan och budget gällande regler för ett investeringsprojekts genomförande från förstudie, projektering, genomförande och upphandling till uppföljning och slutredovisning.
- Investeringsäskanden skall beskriva investeringens syfte, investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Dessutom skall beskrivas vilka energi- och miljökonsekvenser/effekter investeringen ger.
- Före ett beslut tas om en investering skall avgöras hur investeringens kostnader i form av kapitalkostnad samt övriga kostnader skall påverka nämndens kommande budgetramar.
- Medel för investeringar anslås per investeringsobjekt.

- Omdisponering av investeringsmedel till väsentlig karaktär beslutas av kommunfullmäktige. Med väsentlig karaktär menas objekt vars utgift överstiger 5 000 000 kronor eller är av principiell betydelse. Omdisponering av investeringsmedel som uppgår till 100 000 kronor får beslutas av samhällsbyggnadsnämnden. Övrig omdisponering av investeringsmedel beslutas av kommunstyrelsen.
- Ombudgetering av investeringsanslag mellan budgetår beslutas av kommunstyrelsen.

9c. Metod kapitalkostnad

- För beräkning av kapitalkostnader för skattefinansierad verksamhet används så kallad nominell metod. Avskrivningar görs planenligt under anläggningens eller inventariernas nyttjandetid och startar när dessa tas i bruk.
- Kapitalkostnader ingår i nämndernas ramar och påverkar kommunens resultat.

10. Beslutsprocessen av ett investeringsprojekt från plan till genomförande

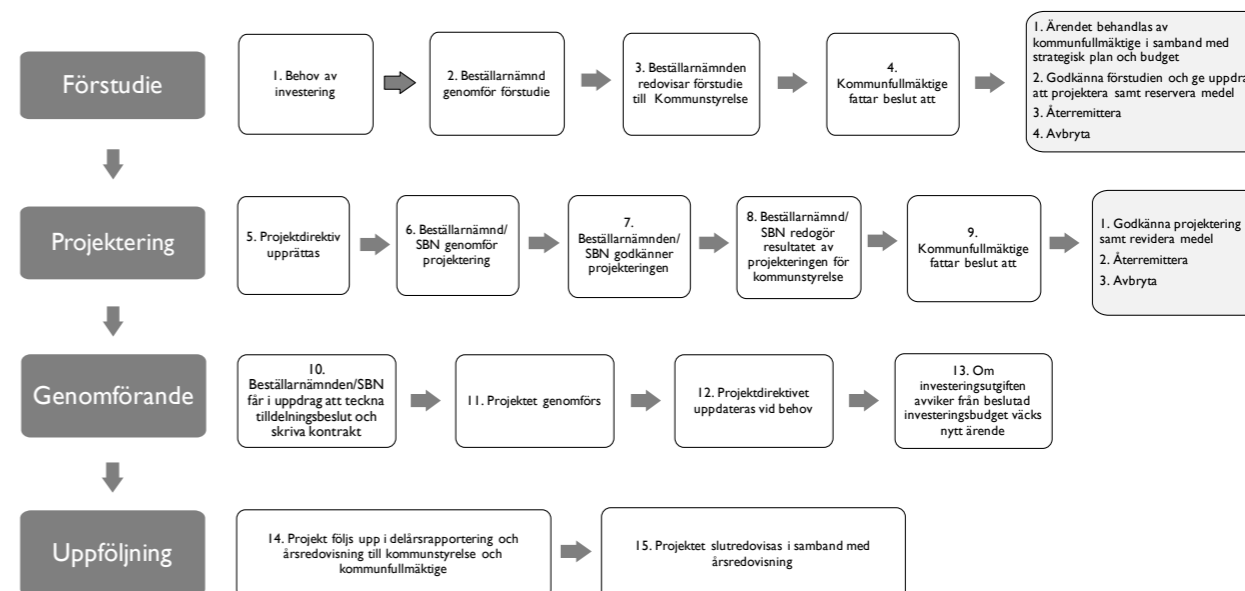
Investeringsprocessen avser investeringsprojekt större än 0,5 mnkr. Projekt av löpande karaktär omfattas inte av denna investeringsprocess. Projekt som är löpande är definierade i investeringsbudgeten i strategisk plan och budget. Kostnader för förstudier ansvar respektive nämnd för. Kostnader för projektering ska inrymmas inom den totala investeringbudgeten för projektet. Benämningen projektera kan innebära både projektera byggprojekt (då samhällsbyggnadsnämnden skall vara inkopplad) eller projektera förfrågningsunderlag inför en upphandling.

10a. Förstudie

1. Ett behov av investering uppstår hos en nämnd.
2. Beställarnämnden genomför förstudien. I förstudien ska en totalkostnadskalkyl som visar på förändringen av framtida driftkostnader bifogas.
3. Beställarnämnden redovisar resultatet av förstudien till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen fattar beslut att:
 - Ärendet behandlas av kommunfullmäktige i samband med strategisk plan och budget
 - Föreslå kommunfullmäktige att godkänna förstudien och ge uppdrag att projektera samt reservera medel i investeringsbudgeten
 - Återremittera ärendet till beställarnämnden
 - Avbryta projektet
4. Kommunfullmäktige fattar beslut att:
 - Godkänna förstudien och ge uppdrag att projektera samt reservera medel i investeringsbudget
 - Återremittera ärendet till beställarnämnden
 - Avbryta projektet

10b. Projektering och upphandling

5. Projektdirektivet upprättas
6. Beställarnämnden/samhällsbyggnadsnämnden (SBN) genomför projekteringen och uppdaterar totalkostnadskalkylen. Anbud kan inhämtas under projekteringen. Om anbuden/bedömd investeringsutgift är högre än reserverade medel i investeringsbudgeten ska beställarnämnden/SBN i förstahand anpassa investeringen utifrån avsatta medel i investeringsbudgeten.
7. Beställarnämnden/SBN godkänner projekteringen och fattar beslut att:
 - Godkänna projektering samt skicka ärendet vidare till kommunstyrelsen för handläggning

8. Beställarnämnden/SBN redogör resultatet av projekteringen för Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen fattar beslut att:
- Föreslå kommunfullmäktige att godkänna projekteringen samt vid behov revidera reserverade medel i investeringsbudgeten
 - Återremittera ärendet till beställarnämnden
 - Avbryta projektet
9. Kommunfullmäktige fattar beslut att:
- Godkänna projektering samt eventuellt revidera investeringsmedel
 - Återremittera ärendet till beställarnämnden
 - Avbryta projektet
- 10.c Genomförande
10. Beställarnämnden/SBN får i uppdrag att teckna tilldelningsbeslut och skriva kontrakt
11. Projektet genomförs.
12. Projektdirektivet uppdateras vid behov.
13. Om investeringsutgiften avviker från beslutad investeringsbudget ska ett nytt ärende väckas av beställarnämnden/SBN för vidare beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- 10d. Uppföljningen
14. Uppföljning sker i samband med delårsrapportering och årsredovisning.
15. Slutredovisning ska genomföras i samband med årsredovisning.

Begrepp

Begrepp	Förklaring
Strategisk plan	Kommunfullmäktiges viktigaste verktyg för att styra och leda den kommunala verksamheten. Planen ska ge besked om vad kommun prioriterar, vilka mål som ska uppnås, vilka resurser som behövs och hur de ska finansieras.
Verksamhetsplan	En verksamhetsplan är en redogörelse av de aktiviteter förvaltningen planerar att genomföra under en kommande period. Verksamhetsplanen åskådliggör hur de strategiska målen ska uppnås under en viss period, exempelvis ett år. I en verksamhetsplan bryts större mål ner till delmål samt att eventuella enhetsplaner och riktlinjer för en bestämd period tas fram.
Enhetsplan	Enhetsplanen beskriver nämndens antagna verksamhetsmål som enheterna ska arbeta mot för att förverkliga nämndens men också de kommungemensamma målen.
Vision	En övergripande politisk ambition att formulera sin strategi mot. En vision beskriver ett önskat framtida läge och behöver inte kunna mätas eller vara helt realistiskt.
Målområde	Område med övergripande karaktär som anger den önskvärda riktning och utveckling för strategiska mål.
Strategi	Är ett vägval – en riktningbestämning som ska leda mot visionen.
Mätmetod	En beskrivning av vilken metod som ska användas för att mäta och därefter analysera utfallet. Mätmetoden skall ge förutsättning för samma mätvärde när samma objekt mäts vid upprepade tillfällen (förutsatt att objektet inte ändrat sig).
Utfall	Det slutliga resultatet (per år)
Målvärde	Önskat resultatvärde (per år)
Processägare (ansvar inom målstyrningen)	Inom målstyrning finns ansvarig nämnd och processägare. Processägaren äger ansvaret för att väga samman de ansvariga nämndernas analyser samt dra en slutsats om hur de ansvariga nämndernas arbete sammantaget har påverkat utfallet av det strategiska målet i strategisk plan.
Ansvarig nämnd (ansvar inom målstyrningen)	Den nämnd som omfattas av effektmål och som skall ta fram underliggande effektmål utifrån sitt respektive område i verksamhetsplan. Varje ansvarig nämnd ansvarar för att analysera utfallet av nämndens arbete mot ett visst strategiskt mål och delge processägare.
Omvärldsanalys	Omvärldsanalysen är en analys av vilka faktorer och kommande trender som påverkar kommunen, det vill säga omvärlden. Omvärldsanalyser används som grund för strategisk planering och övergripande beslut.
Resursfördelningsmodell	Modell för att fördela ekonomiska resurser.
Referenskostnad	Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Referenskostnad kallades tidigare för Strukturårsjusterad standardkostnad.
Delårsrapport	Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.
Årsredovisning	Årsredovisningen skall redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut och bestå av förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och en sammanställd redovisning.
Bokslut	Ett avslutande av alla konton i bokföringen och ett sammanställande av tillgångar och skulder i en balansräkning vid slutet av redovisningsperioden samt av intäkter och kostnader under denna i en resultaträkning.
Finansiella mål	Kommunens finansiella mål uttrycks i form av resultatmål och mål för egenfinansiering av investeringar. Se Strategisk plan.
Verksamhetsmål	Kommunens verksamhetsmål uttrycks i form av effektmål på en övergripande nivå i strategiska planen och nedbrutna inom respektive nämndområde i verksamhetsplaner.
Resultaträkning	Resultaträkningen är en sammanställning av kostnader och intäkter för en redovisningsperiod.

Finansieringsanalys	Finansieringsanalys visar hur driftverksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten bidragit till den uppkomna förändringen av likvida medel.
Kassaflödesanalys	Se finansieringsanalys.
Balansräkning	Balansräkningen redovisar hur stora kommunens tillgångar är vid årsskiftet och hur dessa tillgångar är finansierade. Balansräkningen visar också hur kapitalet har använts och hur det har anskaffats. Tillgångarna är uppdelade i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).
Soliditet	Andelen eget kapital av de totala tillgångarna (graden av egna finansierade tillgångar).
Internränta	Internränta - Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss tid.
Avskrivning	Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.
Periodisering	Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.
Skatteunderlag	Totalt kommunalt beskattningsbar inkomst för samtliga skattskyldiga i kommunen (framkommer vid inkomsttaxeringen).
Skattekraft	Skatteunderlaget dividerat med antalet invånare vid inkomstarets utgång (den kommunalt beskattningsbara inkomsten per invånare).
Resultatutjämningsreserv (RUR)	Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. När disposition ur fonden får göras uttrycks i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
Lokal utvecklingsreserv (LUR)	I 2013 års bokslut avsattes medel av de av AFA återbetalade sjukförsäkringsavgifter som erhöles detta året till en lokal utvecklingsreserv.

Budget balansräkningsenheter

Resultaträkning (tkr)	Skattefinansierad 2020	VA-Verk	Renhållningsverksamhet	Totalt kommunen
Verksamhetens intäkter		21 400	11 900	
Verksamhetens kostnader	-721 070	-16 273	-10 500	-747 843
Av- och nedskrivningar	-31 344	-4 453	-1 221	-37 018
Verksamhetens nettokostnader	-752 414	674	179	-751 561
Skatteintäkter	591 728			591 728
Generella statsbidrag, utjämning och fastighetsavgift	186 218			186 218
Finansiella intäkter	68			68
Finansiella kostnader	-2 500	-674	-179	-3 354
Resultat före extraordinära poster	23 100	0	0	23 100
Extraordinära intäkter				-
Extraordinära kostnader				-
Årets resultat	23 100	0	0	23 100

Kassaflödesrapport (tkr)	Skattefinansierad 2020	VA-Verk	Renhållningsverksamhet	Totalt kommunen
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	23 100			23 100
Justering för ianspråktaga avsättningar	-			-
Justering för av- och nedskrivningar	31 344	4 453	1 221	37 018
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	400			400
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	54 844	4 453	1 221	60 518
Ökning / minskning kortfristiga fordringar				
Ökning / minskning förråd och varulager	-			-
Ökning / minskning kortfristiga skulder				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	54 844	4 453	1 221	60 518
Investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-152 517	-3 000	-800	-156 317
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	1 000			1 000
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-			-
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-			-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-			-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-151 517	-3 000	-800	-155 317
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	60 000	3 000	800	63 800
Amortering av skuld	-10 217	-2 877	-233	-13 327
Ökning av långfristiga fordringar	-3 800			-3 800
Minskning av långfristiga fordringar	3 110			3 110
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	49 093	123	567	49 783
Årets kassaflöde	-47 580	1 576	988	-45 016

TIDAHOLMS KOMMUN

Postadress: 522 83 Tidaholm

Besöksadress: Stadshuset Torggatan 26A | Telefon: 0502-60 60 00 | Fax: 0502-60 63 50

E-post: tidaholms.kommun@tidaholm.se

www.tidaholm.se